

0/585

IV
3.207

EXPUNEREA SITUAȚII

JUDEȚULUI DOL-JIU

ADRESATĂ

CONSILIULUI JUDEȚIAN

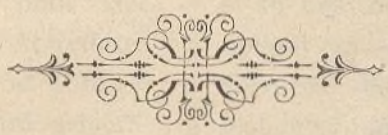
PENTRU

SESIUNEA ORDINARA a ANULUI 1898

DE

IULIAN C. VRABIESCU

Prefectul Județului

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ
CRAIOVA

CRAIOVA

TIPO-LITOGRAFIA NAȚIONALĂ RALIAN ȘI IGNAT SAMITCA

1889.

8.
585

Domnule Președinte,

Domnilor Consilieri,

Intre alte îndatoriri impuse Prefectului prin legea consiliilor județene, este și aceea edictată la art. 100 ca, în fie-care an, la deschiderea sesiunii ordinare, să expună Consiliului situația județului, sub toate privirile ce intră în atribuțiile sale.

Acestor obligațiuni, mă felicit că, pot să satisfac pentru a doua oră, de când cu încrederea guvernului, am onórea să administrez județul Dol-jiu.

Sarcinile mele, cum sciți d-le Președinte și d-lor Consilieri, sunt multe și grele, în starea actuală de lucruri în care administrațiile județiane și comunale se găsesc împovorate cu atâtea variate și numeroase lucrări, este materialmente cu neputință unei singure persoane, fie dînsa cât de aptă, să pótă face față cu folos la toate trebuințele. Activitatea sa, fie ea cât de pronunțată, nu să pótă rezuma de cât la o urgentă expeditoare a lucrărilor, în care nu pótă intra nici destulă atențiune nici control serios.

În urmă, răspunderea ce incumbă unei singure persoane fiind prea mare, produce hesitare în actele sale, în decisiunile sale, de unde regretabile pierderi de timp în mersul afacerilor județului.

Legea pentru Consiliile județiane aplicată de la 1894 încoia, introducând sistemul unitar de administrație generală și județiană, a

împovorat așa de mult pe Prefect, în cât să găsesce, dupe cum am arătat mai sus, în neputință de a îndeplini cu folos misiunea ce îi este încredințată. În adevăr, Prefectul, însărcinat și cu administrația intereselor generale și cu administrația intereselor județiane, îi lipsesce timpul material pentru a examina în parte și cu tótă atenția fie-care chestie care să presintă, a o controla minuțios și a-i da în sfârșit o soluțiune satisfăcătoare.

Pe lângă acestea trebuie să mai adaog că multe afaceri sufăr regretabile întârzieri, căci, dacă Prefectul lipsesce de la reședință pentru interese de administrație generală, atunci suferă întârziere lucrările de interes județian, și în cas contrariu, dacă Prefectul să vede obligat să rămână la reședință pentru rezolvarea afacerilor județiane, atunci suferă trebile administrației generale, precum inspecții în județ etc.

Aceste inconveniente pe care le presintă legea din 1894 pentru Consiliile județiane, le am adus la cunoștiința d-lui Ministru de Interne prin raportul No. 10431 de la 1 Septembrie 1897 și am opinat că instituția comitetului permanent care s'a desființat prin acea lege, este de dorit să se reinființeze fiind din toate punctele de vedere preferabilă sistemului de administrația actuală.

Emanatiune directă a Consiliului județian, Comitetul permanent chemat a funcționa zilnic; îi permite timpul de a îndeplini cu exactitudine îndatoririle sale, exercitând pe lângă cele-lalte atribuțiuni și un serios control nu numai asupra bugetelor și compturilor județului și comunelor, dar și pentru stricta executare a decisiunilor Consiliului, și în fine asupra tuturilor lucrărilor județului și Comunelor ca, construcțiuni de binale, de poduri, de șosele etc., care să execută prin antreprenori său pe cale de regie, când acesta să impune fatalmente.

Este evident că, dintre cele două sisteme de administrație județiană, unitar sau colectiv, acest din urmă este mai bun, cauzele care milită în favoarea sa sunt în adevăr multe, dintre care, cea mai principală este că, orice chestie care interesază buna administrație a județului sau Comunei, să resolvă cu mai mult succes când este studiată, examinată, discutată de două sau mai multe persoane de cât de una singură care este susceptibilă de a cădea cu mai multă ușurință în eróre, căci, este sciut lucru, în general vorbind că, numai dintr'o largă discuțiune iese lumina și adevărul.

Mi-am permis această digresiune, d-le Președinte și d-lor Consilieri, cu speranța că dacă în administrația trebilor județiane să va fi strecorat vre-o omisiune, veți bine-voi aprecia că nu să datoresce de cât lipsei de timp material în care m'am găsit; de a da totă atențiunea acestor trebii și de a găsi soluția cea mai nemerită.

De altă parte, am făcut cunoscut Domnilor-Vostre absoluta necesitate a reînființării comitetului permanent cu credință că veți aprecia această necesitate la justa ei valoare și veți bine-voi a interveni pe lângă guvern, pe basa facultăței ce vă acordă legea, să facă a se modifica legea Consiliilor județiane actuală așa în cât să corăspundă mai bine intereselor exclusive și speciale ale județului.

O atare intervenție ar fi de dorit să se facă din partea Domnilor-Vostre și pentru regularea odată pentru tot-dauna a circumscripțiilor administrative, adică pentru o nouă și justă rotundire a plășilor.

Domniile-Vostre, știți că dupe legea de administrație exterioră, acest județ a fost divizat în 10 plăși și numai de la 1896 din spirit de economie s'au redus numărul plășilor la 5. În expunerea situației județului pentru anul 1897 tratând și această chestie arătam că, administrația plășilor întrunite Amărădia-Ocolu și Jiu de sus-Dumbrava, nu să pôte face de cât cu mare anevoință, dat fiind numărul prea mare al Comunelor și cătunelor, populația numerosă, distanțele dintre comune și reședințele plășilor care pentru cele mai multe din ele sunt de câte 40—80 kilometri, precum și terenurile accidentale, lipsa căilor de comunicație și alte multe inconveniente Arătam apoi că, părerea mea este, pentru ameliorarea acestei stări de lucruri, să se facă odată pentru tot-d'auna rotunjirea plășilor, fixându-se în mod definitiv și reședințele lor, spre a se construi de județ localuri pentru toate autoritățile plășei cum: Suprefectura, judecătoria de pace, jandarmărie, medic, mósă etc., și chiar Spitale.

Data fiind întinderea teritorială a județului de aprópe 6000 kilometri patrați cu 156 comune rurale și peste 200 cătune și cu o populație de pest 280,000 locuitori, ar fi de dorit ca acest județ să fie împărțit dacă nu în 10 plăși cum a fost până la 1896 cel puțin în 7 cum a fost din vechime.

Chiar dacă din cauză de economie numărul plășilor nu s'ar spori de la 5 câte sunt acum totuși ar trebui ca Comunele să fie împărțite în număr egal între cele cinci plăși, ținându se sémă și de distanțele de la comune la reședința plășii, căci, ast-fel cum sunt distribuite astă-đi dacă luăm de exemplu plășile întrunite Amărădia Ocolu, vedem că

aū 39 de comune și 117 cătune, situate pe o întindere de aproape 80 de km. de lungime de la Căpreni până la bălțile Giormană și de peste 50 km. lățime de la Pielești saū Bulzesci până aproape de Târpezița— un număr atât de însemnat de Comune și cătune respândite pe o așa mare întindere, toți putem înțelege cu ce mare anevoință se pōte administra. Ori cātă bună-voință și râvnă ar avea un sub-prefect de ași face datoria în conștiință, îi este imposibil să străbată atâta întindere și să inspecteze măcar la 2 luni odată aceste comune.

În expunerea situațiunei județului pentru anul 1897 mai adăogam că localurile de sub-prefecturi sunt tōte luate cu chirie din casele cari s'aū putut găsi și cari nu întrunesc condițiunile cerute nici ca încăpătōre nici ca sēnătōse cu tōte că se plătesc chirii destul de mari și mai zicēm că este imperios necesar să vē ocupați în deosebī cu rezolvarea a acestei chestiuni care face constanta nōstră preocupare votând și creditele necesare pentru înființarea de atari localuri menite a da cele mai satisfăcătōre rōde. În adevēr cu modul acesta nu numai că ne vom găsi în puțința materială de a recruta un personal capabil spre a respunde tutulor cerințelor unei bune administrațiuni, dar mai mult pe lângă reședința județului să vor desvolta cu timpul și reședințele plășilor, devenind ast-lel însemnate centruri cari vor contribui nu puțin la buna stare materială și economică a județului. În schimbul acestor neprețuite avantaje sacrificiile bănesci ce va face județul vor fi cu totul minime mai cu sēmă că valoarea chiriilor localurilor specificate mai sus, vor fi aproape suficiente pentru plata anuităților împrumutului necesar.

Acest onorabil Consiliū apreciind avantajele invederate de noi a votat creditul necesar pentru construirea unor atari localuri de sub-prefectură în comunele Filiași, Bârca și Bechet reședințele plășilor Jiu de sus-Balta

și Jiu de jos, pentru cari s'aū și luat mēsurile necesare cum voi arăta când voi vorbi de împrumutul din care se vor plăti lucrările, iar pentru localurile de la reședințele celor l'alte plăși nu s'aū putut lua nici o dispoziție din cauza nestabilitățiilor lor, de aceea vē rugăm sē bine voiți a interveni locului competente pentru a se face odată pentru tot d'auna și în mod stabil rotunjirea plășilor și fixarea reședințelor lor.

Acum trec la expunerea situațiunei Comunelor rurale cum am constatat-o din acte și din inspecțiile ce am făcut, formând acēstă expunere primul capitol. În al doilea capitol mē voi ocupa a expune situația județului și a trebilor administrației ei interioare și centrale.

Primul capitol

Întinderea teritorială a județului Doljiū este de 5990 kilometri patrați, pe care sunt situate 157 comune rurale cu 217 cătune pendinte de ele și 2 comune urbane Craiova și Calafat.

Craiova, reședința județului, fiind administrată de autoritatea sea comunală, sub controlul direct al puterei centrale, rămâne esclusă din cadrul acestei expunerī.

Comuna urbană Calafat și comunele rurale cu cătunele lor, a căror administrație cu privire la interese locale și economice se face sub privegherea și controlul imediat al autorității județiene, se grupēză în 5 circumscripții și anume:

Plasa	Reședințe	Comune	Cătune	Locuitori
Amăr.-Ocol	Melinesci	39	117	60,490
Balta	Bârca	27	11	57,166
Câmpu	Calafat	25	3	70,720
Jiu de jos	Bechet	23	21	39,761
Jiu de sus-Dumbr.	Filiași	43	65	70,089

Statistica.

Dupe datele statistice cele mai recente în

ținutul acestui județ — exclusiv Craiova — avem :

298,226 locuitori, dintre care 154,233 de sex masculin și 143,993 de sex feminin, Dintre aceștia sunt streini 860 bărbați și 479 femei.

Dupe meserii sunt :

285,820 Plugari, (muncitori manuali de pământ).

2,215 Comercianți de diferite specii.

425 Industriași, idem.

766 Diferite profesioni.

Mișcarea populației se resumă ast-fel :

15,556 *Născuți*, din cari 9,946 băieți și 5,610 fete. Dintre aceștia sunt legitimi 5,536 băieți, 5170 fete, ne legitimi 356 băieți, 440 fete.

iar dupe rituri se împart ;

9,926 băieți și 5,594 fete de religie ortodoxă.

14 băieți și 12 fete de religie catolică

5 băieți și 3 fete de religie mosaică

1 băeat și 1 fată de religie mahomedană.

8866 *Morți*, din cari 4765 bărbați și 4101 femei; dupe rituri :

4,734 bărbați și 4,088 femei ortodoxi

22 bărbați și 7 femei catolici.

1 băiat protestant.

3 băieți mahometani.

3 băieți mosaică, 1 femee.

3 băieți și cinci fete diferiți.

1,671 *Căsătorii* : dintre cari 5 catolici

9 *Divorțuri* între ortodoxi.

Vite mari și mici

51,390 Cai și iepe.

270 Asini.

30 Catări.

104,771 Vite cornute boi, vaci, bivoli.

167,567 Oi și capre.

58,038 Râmători.

Agricultura

Locuitorii din comunele rurale, având ca ocupație principală agricultura, datele statistice asupra activității lor pe acest câmp de muncă, se resumă est-fel :

154,363 hectare semădate cu grâu, au produs 2,550,592 hectolitri.

9,062 hectare semădate cu secară au produs 103,888 hectolitri.

6,737 hectare semădate cu orz au produs 125,690 hectolitri.

4,358 hectare semădate cu ovéz au produs 69,196 hectolitri.

428 hectare semădate cu rapiță au produs 3,006 hectolitri.

75 hectare semădate cu rapiță n'au produs nimic.

82 hectare semădate cu in și cânepă, au produs 537 hectolitri.

23 hectare semădate cu in și cânepă n'au produs nimic.

1,296 hectare semințe diferite au produs 1,456 hectolitri.

290,689 hectare semădate cu porumb au produs 425,400 hectolitri.

450 hectare semădate cu mei, au produs 5,200 hectolitri.

370 hectare semădate cu fasole, au produs 1575 hectolitri.

70 hectare semădate cu cartofi au produs 70,000 kilograme.

897 hectare finețe, au produs 2,365,000 kilograme.

9,000 hectare vii n'au produs mai nimic

870 hectare prunării au produs 30,032 hectolitri rachiü.

Mașini agricole

315 Mașini de treerat.

48 » » semănat.

280 » » secerat.

218 » » bătut porumb.

610 Trióre (mașini de ales semințe).

840	Grape de fer.
2,080	Mașini de vînturat.
38,070	Pluguri cu boi.
180	» » cai.
80	Diferite alte mașine agricole.
38,040	Care sau căruțe cu boi.
120,080	» » » » cai.
100	Mori cu aburi.
120	» cu apă.
5	» de vînt.
60	Fabrici diferite.
2	Zalhanale.

Cultura inului, a cănepei, mătăsei și albinelor este tot în starea înapoiată ca și în anii trecuți.

Sistemul agriculturii s'a mai îmbunătățit întru cât-va, dar tot lasă de dorit.

Acastă stare de lucruri trebuie să ne îngrijescă pe toți și Consiliul județian căruia i sunt încredințate interesele economice ale județului, ar face un act de înaltă sollicitudine pentru aceste interese, dacă ar interveni pe lângă puterea centrală, ca pe cale legislativă să ia măsuri pentru ameliorarea răului.

Este timpul ca cel puțin populația de la sate să se reîntorcă la vechea practică a industriei casnice, să samine cânepă și in pe o mai mare întindere, să planteze mai mulți duzi și să cultive pe o scară mai mare vermii de mătase, să crească și îmulțescă oile, să lucreze și să își îmbrace familia și casa. În acest scop ar fi de dorit ca-fie care locuitor să cultive cel puțin $\frac{1}{2}$ hectar de cânepă sau in și să sădescă 10—15 duzi împrejurul caselor sau grădinilor. Fructele duzilor mai sunt folosite și pentru hrana pasărilor domestice, iar pentru înlesnirea și perfecționarea industriei casnice, fie-care comună să își procure resboie și mașini de cusut sistematice cu care să se învețe a lucra fetele și femeile sătenilor. Lecțiile s'ar putea da de o maestră specială sau de dómnele învățătore de prin comune, în schimbul unei mici subvenții ce li s'ar acorda.

Județul și comunele trebuie să își impună sacrificiul să prevadă în toți anii în bugetele lor sumele necesare și să înființeze comițiile agricole, să țină concursuri de arături și să facă expoziții în fie-care an la reședința județului, de industrie casnică, de produse, vite și instrumente agricole, tors, țesut etc., să distribuie premii de încurajare sătenilor cari vor avea vitele cele mai bune, cari vor face arături sistematice și în fine acelora cari vor avea cele mai frumoase lucruri de industrie casnică. — Cum s'a făcut în tómnă anulul acesta.

Higiiena și salubritatea publică

Cu privire la higiena și salubritatea publică în comunele rurale, D-nul Doctor Drăgescu, medicul primar al județului, raportează următoarele :

«De un timp destul de îndelungat condițiunile igienice și de salubritate ale județului n'a fost așa de rele ca în acest interval de timp. Ploile torențiale din primă-vara și vara anulului trecut, au produs inundațiuni întinse în diferite părți ale județului și chiar în unele localități, cari păreau ferite de această calamitate.

«Higiiena și sănătatea comunelor au fost adânc influențate de aceste revărsări ale apelor

«Mișcarea populațiunei în acest timp se presintă ast-fel: 15,556 nașceri sau 4.7%, 8,866 morți sau 2.8%, prin urmare avem un escendent de nașceri asupra morților de 6,690.

«Cu tóte că condițiunile de salubritate au fost rele; populațiunea s'a înulțit, escendentul nașcerilor a crescut.

«Am puternice motive a crede că escendentul nașcerilor va cresce mereu, fiind că populațiunea rurală a început a se îngriji mai bine, iar administrațiunea dă mai multă atențiune cestiunei sanitare.

«Din cauza inundațiilor *Paludismul* de un lung șir de ani nu a bântuit cu furia în care s'a manifestat acum. Comunele cari au su-

ferit mai mult sunt celea situate în apropierea Dunărei și Jiului.

«Din cauza inundațiilor apa multor puțuri s'a contaminat și acesta a dat naștere la casuri de febră tifo-palustră.

«Următorele comune au fost mai bătute de boală: Băilești, Galicea-Mare, Plenita, Pîscu Ciuperceni, Risipiți, Moțăței, Maglavitu, Tunari, Cetate, Dessa, Bârca, Bistrețu, Catanele, Plosca, Giurgița, Goicea-mică, Măceșu de jos, Nedeia, Rastu, Siliștea-Crucii, Cioroiășu, Șegarcea, Afumați, Urzicuța, Grindenii, Valca-Stanciuului, Mârșani, Glodu, Melinesci, Bucovățu, Podari, Brésta, Stoina, Balta-Verde, Șimnicu, Secuiu, Malu-Mare, Pielești, Ișalnița, Almăju, Coțofeni din față, Brădesci, Răcari, Filiașu, Floresci, Argetoia, Scaești, Mihăița, Cernătesci, Gogoș, Carpen, Vârtop, Gubaucea, Belot, Predesci, Pleșoiu, Târpezița, Bechet, Perișoru și Negoesci.

«De către serviciul administrativ și sanitar s'au luat la timp măsuri și în limita posibilității s'au ameliorat condițiunile igienice ale comunelor inundate și a celor bătute de boală. Ar fi de dorit ca județul să prevadă o sumă în buget pentru asanarea comunelor, cari se găsesc în condițiuni igienice deplorabile.

«Sunt comune ale căror condițiuni de igienă și salubritate sunt așa de rele, că este de demnitate și de datoria județului ca să ia urgente măsuri de asanare.

Înainte de toate trebuiesc luate asemenea măsuri în comunele Bechet, Bucovățu, Băilești, Balta-Verde, Corlatele, Afumați, Urzicuța, Malu-mare, Coțofeni din față, Poiana, Risipiți, Ciuperceni, Siliștea Crucii, Cioroiășu, Dessa, Gubaucea, Cernătesci, Argetoia și Măceșu de jos.

«De către serviciul tehnic ar trebui făcute chiar în curgerea acestui an studiile necesare, indicând lucrările ce au a se escuta și costul lor. În asemenea casuri trebuie să ne silim a fi înainte de toate practici a ține

sămă de resursele comunelor și ale județului și în acelaș timp a nu ne da înapoi în fața greutății lucrărilor ce vor trebui să se execute. Să facem ceea ce este posibil, și sunt încredințat că în câțiva ani s'ar putea asana toate comunele insalubre din județ.

«Acesta ar fi o lucrare importantă și de o utilitate neasemănat de mare, pentru că s'ar reda energia și sănătatea la decii de mii de săteni.

Din comunele sus amintite două se găsesc într'o situațiune excepțională: Bucovățu și Bechetul. În Bucovățu insalubritatea este cauzată de tăbăcăria statului, ale cărui ape murdare să scurg pe suprafața solului, pe lângă școlă și traversază comuna, pentru a se revărsa în Jiu. Am pus în mai multe rânduri în desbaterea consiliului de igienă cestiunea insalubrității Bucovățului și s'a intervenit pe lângă dl Ministru de resbel, cărui aparține fabrica, dar până în prezent nu s'a făcut absolut nimic pentru îndreptarea răului, cu totă promisiunea ce ni s'a dat.

Este de datoria Consiliului județian ca să ia măsurile ce va crede necesare pentru asanarea acestei comune.

Bechetul rămânând pe terenul pe care actualmente este așezat — între bălți întinse și nisipuri mobile, este condamnat la peire.

Aci este imposibil, de cât cu cheltueli enorme, a se asana localitatea, și cel mai practic mijloc ar fi acela de a se strămuta comuna pe terenul salubru numit «Valea lui Șarpe. Bechetul fiind așezat pe moșia statului, cu înlesnire pôte fi strămutat. De altminterlea însăși locuitorii au consimțit la mutarea comunei pe un teren mai sănătos.

Ministerul domeniilor a luat deja măsuri în această privință, și cu puțină stăruință din partea județului, s'ar reuși a se clădi o nouă comună, pe un teren sănătos, cu strade largi și drepte.

Epidemii

Populațiunea județului a fost bântuită de următoarele epidemii :

1) *Tusa convulsivă*, în 11 comune cu 709 bolnavi, din care 506 însănătoșiți, 183 rămași bolnavi, 20 morți, adică o mortalitate de 2.8%.

2) *Pojarul*, bântuie în 22 comune cu 10,136 bolnavi, din cari 941 însănătoșiți, 72 morți sau 7.1%.

3) *Anghina difterică*, în 11 comune cu 273 bolnavi, din care 179 însănătoșiți, 7 rămași bolnavi, 37 morți sau 13.5%.

Mulțumită măsurilor de izolare și inoculațiunilor cu ser-antidifтеріc, mortalitatea a fost mică.

Am avut câte-va casuri de febră tifo palustră în comuna Petróia.

Ajutorul medical gratuit

Medicii în serviciul județului au făcut 1,840 inspecțiuni, dând ajutor medical la 18,484 bolnavi.

Móșele de plăși au asistat la 665 nașteri din cari 537 normale, 128 avorturi.

Vaccinațiunea

S'au vaccinat și revaccinat 31,354 copii, din cari :

Vaccinați cu succes 13,340

» fără succes 1,302

Revaccinați cu succes 14,301

» fără succes 2,401

Ameliorări

1) Județul clădesce actualmente un spital în Comuna Filași, în condițiunile cerute de sciință, în anul viitor sper că se va începe și termina clădirea spitalului din comuna Brabova. Intru cât privesce spitalul din Bechet, trebuie luate măsurile necesare pentru închirierea unui local mai bun. Actualmente acest spital este instalat într'o casă cu totul

improprie, situată pe malul unei bălți infecte.

Județul plătesce comunei Craiova o subvențiune anuală de 20,000 lei pentru bolnavii din județ, cari vor fi tratați în spitalul comunal. Acéstă sumă o găsesc exorbitantă față cu serviciul ce ne face în schimb spitalul comunal, și acésta nu din cauza esceleenților medici ai spitalului filantropic, ci din împrejurarea că adesea ori nu se găsesc în spital locuri disponibile.

Afară de acésta pe bolnavii din județ atinși de bóle contagióse, Primăria timp îndelungat a refusat a'i primi în pavilionul rezervat pentru asemenea bóle.

Am ferma și adâncea convingere, că bolnavii din comunele rurale ar fi mai prompt căutați, dacă Consiliul Județian ar admite următórea propunere :

«Să se dea spitalului filantropic o subvențiune de 10,000 lei pentru căutarea bolnavilor atinși de *bóle chirurgicale*; iar restul de 10,000 lei să se întrebuițeze pentru înființarea unui spital în Craiova, de 12 paturi, destinat numai *bólelor interne* și *contagióse*. Pentru acest scop se va închiria de o camdată un local apropiat, până când județul va dispune de mijlóce pentru clădirea unui spital.

Cele mai multe județe au în orașul de reședință câte un spital județian prin urmare și Doljiul ar putea înființa un asemenea spital, mai ales că înființarea lui este imperios cerută.

Cu chipul acesta bolnavii nu vor fi expuși nici odată a fi respinși de la spital; cei ce sufăr de bóle chirurgicale și cei cari vor avea trebuință de operațiune, vor fi trimiși în spitalul filantropic, bolnavii atinși de alte bóle vor intra în spitalul județian din Craiova.

2) Trebuie alocată în budget o sumă de 2,400 lei, pentru procurarea unei a doua etuve de desinfectare, destinată spitalului Bechet și plășilor Jiu de jos,—Balta și Câmpu-

3). Pentru complectarea instrumentelor care mai suut necesare spitalelor Bechet și Filiași precum și cele trebuincioase spitalului ce se va clădi în anul viitor, se va prevedea suma de 1,200 lei.

4) Pentru complectarea instrumentelor necesare medicilor, moșelor și vaccinatorilor, să se prevadă suma de 500 lei.

5) Alocarea sumei de 50 lei lunar Secretarului Consiliului de igienă.

6) Pentru procurarea vaccinului animal 4,000 lei.

7) Pentru aprovizionarea farmaciilor portative ale medicilor și pentru consultațiunile gratuite suma de 7,000 lei.

8) Pentru combaterea diferitelor epidemii ce se vor ivi în județ și pentru procurarea de medicamente comunelor rurale lipsite de mijloce 6,000 lei.

9) Pentru mobilierul necesar serviciului sanitar 400 lei.

10) Pentru plata analizelor beuțurilor alcoolice ce se vor face în Craiova de către un farmacist 300 lei.

11) Pentru lucrările de asanare în comunele rurale 25,000 lei.

12) Pentru plata diurnelor membrilor Consiliului de igienă cari vor fi trimiși în județ pentru cercetări relativ la igienă, lei 200.

Spitalele

Mișcarea populației rurale în spitalele județiane Bechet și Filiași, în spitalul Băilești, întreținut de Stat, dar administrat de autoritatea județiană, în spitalul central din Craiova și în spital orașului Calafat, aceste două din urmă subvenționate de județ a fost următoarea:

Spitalul Bechet 370 bolnavi

Spitalul Filiași 340, din acești 710 bolnavi, 157 s'au ameliorat, 449 saū vindecat, 5 au murit și 49 au rămas în căutare la 1 Septembrie a. c.

1) *Spitalul Băilescă*, 1,031 bolnavi intrați din cari 987 eșiți însănătoșiți și ameliorați 17 morți, 27 rămași la 1 Septembrie 1898, 8,926 zile de tratament.

2) *Spitalul Craiova*, 1,548 bolnavi intrați 8,003 bolnavi prezenți la consultații din cari 5,860 au primit medicamente gratuite 27,421 de tratament.

Spitalul Calafat, 406, bolnavi intrați din cari 263 însănătoșiți și 130 ameliorați, 3 morți, 10 rămași la 1 Septembrie 1898, 847 zile de tratament.

Din expunerea situației pentru anul trecut, ați văduł d-le Președinte și d-lor Consilieri în ce stare rea să găsea localurile spitalelor județiane și mijlocele ce propuneam pentru îmbunătățirea lor. De astă dată am satisfacția a Vă aduce la cunoscință că, construcția *Spitalului de la Filiași* este aproape terminată și în cursul anului viitor se vor instala bolnavii într'insul.

Acest spital s'a construit pe terenul donat de d-na Smaranda Filișanu prin actul din 2 Noembrie 1898, cum însă suprafața aceluși teren de 10,000 metri patrați era prea mică în raport cu necesitățile, spitalul având trebuință de mai multe dependințe, cât și de o grădină, am făcut un nou apel la sentimentele de umanitate de care este însuflețită d-na Filișanu, să bine-voiască a mai dona încă un pogon și jumătate teren în prelungirea celui deja donat, și acastă nobilă Dómnă s'a grăbit a se satisface cererei noastre, așa în cât, terenul solicitat să găsesce astăzi trecut în proprietatea județului prin act în formă legală cu data 28 Septembrie 1898.

Atât terenul donat în anul 1889 cât și cel donat 1898 s'au îngrădit și sa dat destinației. Cu ocazia acestei din urmă donațiuni d-na Smaranda Filișanu și a exprimat dorința ca la inscripțiunea ce să va da acestui spital să fie și d-sa consultată, de a se înscrie și numele familiei Filișanu, dorința d-nei Filișanu este legitimă și sper ca și Domniile Vóstre o

veți considera ca atare și veți dispoza în consecință.

Acum, rămâne să vorbesc despre costul lucrărilor spitalului și de fondurile afectate a aceste lucrări :

Lei 80,000 prevedea primul deviz.

12,000 s'a scăzut rezultatul licitației,
de 15°/_o.

68,000 s'a contractat.

2,116 33 Lucrări suplimentare pentru în
groșirea zidurilor făcute du
pe propunerea serviciului teh
nic înregistrat la No. 2,942/98
și cu aprobarea dată de de
legația județiară prin încheie
rea No. 410 din 17 Martie 98.

3,000 — Idem Sghiaburi și urlóie la a
coperiș dupe propunerea ser
viciului tehnic județian, făcută
prin raportul înregistrat la No
12186, din 1897 și cu aproba
rea legală din.....

3,296 — Idem împrejmuiri terenului ce
dat din nou de d-na Filișanu
lucrare aprobată prin încheie
rea delegației județiane No.
1277 an 1898.

76,412 33 Total.

Fondul destinat

21,000 — Consemnați de județ din fon
durile sale ordinare.

39,000 — Imprumutați de la casa de con
semnații conform votului
Consiliului județian dat în șe
dinta de la 7 Februarie 1896.

60,000 Total.

16,412 33 Urmădă a se prevedea în
budgetul anului viitor 1899
1900.

76412 33

«Tot din expunerea situații pentru anul
trecut ați vădut necesitatea înființării *unui*
spital județian la comuna Brabova în care

să-și afle alinarea suferințelor locuitorii co
munelor din plasa Dumbrava, care în mare
parte sunt depărtate și de Craiova și de Fi
liași, iar, comunicația în timpul iernei este
fórté anevoiósă. Domniile-Vóstre apreciind a
céstă necesitate ați votat în ședința de la
13 Noembrie 1897 ca din împrumutul de
la casa de consemnație în suma de lei 380,000,
să se afecte pentru spitalul de la Brabova
lei 65000. Lucrările sunt deja scóse în li
citație, ast-fel că în anul viitor se vor pune
în executare.

Proiectele aprobate în forma legală prevede
lei 66,800 —

In urmă sa mai propus lucrări
suplimentare lei 16,061 86

Total 82,861 86

Acéstă sumă se va mai reduce cu scădē
mântul ce va resulta la licitație, în tot cazul
însă, suma de 65,000 afectată și împrumu
tată pentru acest spital, va fi insuficientă
până la complecta terminare a lucrărilor, de
aceea va trebui să se mai prevadă în bud
getul anului viitor vre-o 10,000 lei

Terenul pe care se va construi acest spi
tal, a fost donat, cum știți de d-nul Tache
N. Isvoranu, proprietar în comuna Brabova,
actele de donație s'a făcut în forma legală
și terenul a trecut în proprietatea județului.

In privința spitalului de la *Bechet* con
tinue aceiași stare de lucruri ca și în trecut
localul presintă tóte inconvenientele unei
clădirii luate cu chirie, este dar de dorit ca
în viitor să se construiască un local propriu
pentru acest spital.

Populația rurală, a județului fiind de a
própe 300,000 locuitori, actualele spitale și
cel ce se va construi la Brabova, nu sunt
suficiente ca să primescă într'insele pe toți
suferinđi carí rečurg la ajutorul medical.

Distanța prea mare care le separă de cen
trurile unde populația este mai numerosă,
face ca locuitorii bolnavi de mai multe ori
renunță la bine-facerile sciinței medicale, lă-

sându-se la voia întâmplărei, ceea ce esplică îngrijitoria mortalitate care se observă în mai toate comunele noastre rurale.

Evident că datoria noastră este de a interveni și a înlătura acest rău în limita resurselor de care dispune județul, construind și în plasa Amărădia un spital de care să simte mare nevoie.

Procedând ast-fel treptat, vom avea nemărginita satisfacțiune de a dota județul într'un timp apropiat cu toate spitalele cerute de necesități.

La serviciul actual sanitar, sunt reclamate îmbunătățirile semnalate de d-nul medic primar prin raportul d-sale, trecut mai sus. Suntem de acord cu propunerile d-lui medic și vă rugăm, d-le Președinte și d-lor Consilieri să le dați bine voitorea d-văstre atenție cu ocazia votărei budgetului.

Serviciul sanitar veterinar

Asupra acestui serviciu, reproducem textul raportului ce ne a adresat D-nul medic veterinar D. Mărășescu.

Cestiunile de căpetenie asupra cărora ne am îndreptat atențiunea sunt numeroase, în esență însă, ne a ocupat următoarele puncte: Condițiunile de întreținere a animalelor domestice, modul lor de exploatare, din punctul de vedere al aptitudinelor economice, mijlocele de prevențiune și stingere a bolilor epizootice și îmbunătățirile reclamate.

În cât privește despre condițiunile de întreținere și modul de îngrijire, am remarcat o sistemă cu totul primitivă. În adevăr una din ocupațiunile principale a populațiunei de la sate fiind agricultura și această ramură de producțiune, neputându-se efectua de cât cu animale și în deosebi cu vitele cornute, se înțelege că rolul lor ca auxiliar dintre cele mai prețioase este de o imperioasă necesitate pentru populațiune, și cu drept cuvint de ôre ce agricultura fără vite este o imposibilitate.

Dacă prin urmare numai din acest punct

de vedere am privi importanța animalelor noastre domestice, totuși am căuta pe cât posibil a da totă atențiunea, pentru a le avea în o stare cât mai bună sub toate raporturile fiind știut că ele constitue o mare parte din averea județului.

Când însă pătrundem cu mintea mai departe și analizăm rînd pe rînd folosele pe care le avem din diferite exploatațiuni economice, cu atât mai mult cestiunea trebuie să preocupe spiritul nostru de conservațiune și emulațiune către progresul pe care alte națiuni l'a obținut deja de mult timp.

Dacă în această privință suntem într'o situațiune inferioară, faptul este într'o intimă legătură cu pozițiunea materială a țeranului locuitor de la sate, și nimic nu se pôte realiza de cât îmbunătățindu-și starea lui. În adevăr, când mijlocele sale de existență îi sunt reduse, îi va lipsi de sigur și puțința ca să dea o îngrijire deosebită pentru animale și când în multe localități îi servește ca adăpost un bordei în loc de casă, de sigur că nu pôte să aibă un grajd bun pentru vite. În majoritatea casurilor am observat că vitele sunt ținute în nisce coșare de nuele, care sunt mai mult dăunătoare de cât folositoare, aceste localuri sunt depositarul diferitelor dejecțiuni care nu se îndepărtază cu lunile și pe de altă parte sunt străbătute de curenți, care împietéză sănătatea. În alte părți sunt simple șoprone lipite de corpul casei de locuit și acestea sunt mai periculose chiar pentru sănătatea locuitorilor.

Când în aceste localuri inaccesibile curățeniei, vitele în genere trăcesc aprópe o jumătate de an, când depositul de gunoi intră în descompunere și atmosfera se comfinéză de gaze iritante, când drept hrană nu li se institue de cât acelaș regim, pacle și puținii sunt care le mai variază hrana, se înțelege că urmarea nu pôte fi de cât o funcționare defectoasă a organelor și aparatelor. În timpul tórnei și iernei această stare fiind permanentă

se produce o dezechilibrare în funcțiunea nutrițiunii, așa că la începutul primă-verei mai tot-d'a-una s'a remarcat că vitele sunt slabe, fără energie și puțin rezistente la muncă.

În timpul primă-verei și verei prin faptul că duc un regim în liber câmp, nutrite cu iarbă, adăpate la isvóre, se găsesc mai restabile, totuși nu atât cât ar trebui, fiind că în multe părți lipsesc islazurele și locurile de pășune până dupe ridicarea recoltelor.

Trecând acum la altă ordine de idei, la modul cum se face exploatarea diferitelor producțiuni economice, avem de zis că, și în această privință, atât țeranul cât și crescătorii de animale nu utilizează nici un metod sistematic basat pe un principiu științific. Așa de exemplu, vitele cornute se întrebuințază pentru producțiunea forței, laptelui și a cărnei, și aceste producțiuni se exploatează cu lăcomie extremă, ajungând ca într'un timp scurt să nu mai pótă fi utilizată nici, pentru ultima destinație, măcelăria. Afară de acesta s'a vădut tristul obicei ce au țeranii d'a întrebuința la munca câmpului vite de etăți și conformațiuni nepotrivite, vacile alături cu boii sau boii alături cu caii, contrariu oricăru principiu igienic, conducând la usură prematură. Acastă usură este periclitantă pentru vaci mai cu osebite, de ore-ce pe lângă că sunt întrebuințate la munca câmpului, dar trebuind să mai hrănescă și un vițel, sau o familie de ómenī, se produce o epuizare a forțelor și le face foarte receptive pentru tuberculósă, bółă contagiósă care se constată adesea la vitele aduse în abator.

Cei care întrețin vacile numai pentru producțiunea laptelui, desfac acest produs pe piața orașului Craiova.

Ca calitate, laptele este foarte bun, dar obținându-se cantități mici, se falsifică cu apă, și această fraudă este aprópe comună, dupe cum se remarcă la analizele medicale care se fac în orașul Craiova. Untul și brânzeturile preparate sunt de o calitate mediocră și nu se prepară de cât în cantități mici de

către săteni fiind, că marii proprietari nu întrețin vite pentru acest fel de producțiuni. Cât privesce despre producțiunea cărnei putem spune că mai tóte vitele tăiate în abatorul orașului sunt dintre acele care nu mai dau nici un contingent pentru muncă și foarte rar se găsesc printre unele de o calitate mai bună. Faptul este explicabil prin acesta că fiind epuizate de muncă, nu găsesc nici hrană indestulătoare islazurele fiind insuficiente iar suhaturile lipsesc cu desăvârșire.

În județ de și sunt comune pe unde se vinde carne, dar am remarcat că nu se taie de cât vite cornute mici și mai ales miei.— Tăietorii speciale pentru acest articol alimentar nu se găsește de cât pe teritoriul comunei Cernelele, o zalhana unde se taie vite cornute mari din a căror carne se prepară păstrămuri de foarte bună calitate și care se desface spre vânzare atât în orașul Craiova, cât și în alte părți ale țerei. Acastă zalhana fiind inspectată de noi, s'a găsit bine instalată și bine întreținută, fiind asortată cu tóte ustensiliile trebuincioase preparațiilor ce se efectuează acolo.

Ceea ce este de remarcat cu privire la apțiudinea producțiunii cărnei în acest județ, este creșterea rămătorilor care se face pe o scară destul de întinsă de marii proprietari. Acastă specie de animale prin faptul ameliorațiunii sale în urma încrucișerilor cu varietăți reputate, de și este destul de productivă, totuși am remarcat că în multe părți li se dá o îngrijire superficială și se țin în rele condițiuni igienice, care constituesc mediul de cultură și desvoltarea agenților infecțioși și mai cu sémă a microbilor de *Pneumo-enterită*, fapt care a adus dupe sine aclimatarea acestei bóle în acest județ. Din această cauză comerțul rămătorilor ca cel mai activ și reputabil, astă-zī este paralizat, iar județul Doljiu este închis de mult timp.

Mersul epizootiilor

Fiind știut că este mult mai greu a preveni o boală de cât a o combate și cum atențiunea noastră a fost în tot-d'auna îndreptată asupra sanității vitelor, cum pe de altă parte în anii trecuți a bătuit cu furie atât *Febra-Aftosă*, cât și *Pneumo-Enterita*, am căutat ca în inspecțiunile ordinare să dăm autorităților cât mai precise instrucțiuni, care fiind puse în cunoștința locuitorilor să caute fie-care a câștiga noțiunile suficiente relativ la igiena vitelor, fie ca alimentare cât și utilizare măsurată la servicii. Când aceste noțiuni nu sunt ținute în seamă se creează neapărat organisme vulnerabile și predispuse la bóle cu caracter contagios. Tot în vederea prevențiunei epizootiilor am luat măsuri relativ la transportarea animalelor dintr'o localitate într'alta, și mai cu seamă la târguri unde se aduc vite fără certificate de proveniență din localități suspecte sau bătuite de bóle.

Cât privesce despre epizootiile care au bătuit în cursul anului 1897—98, cităm *Pneumo Enterita* și *Febră-Aftosă*. Prima din aceste bóle și face aparițiune periodică de câțiva ani, și cu toate că proveniența sa este străină aici, însă actualmente se află focare întinse de contagiu, a căror persistență se datorește unor măsuri rigurose în formă, dar inaplicabile în fond. Factorii cari au contribuit și contribuiesc încă la această insuficiență în executarea măsurilor de poliție veterinară sunt numai autoritățile comunale, care sunt indulgente și indiferente chiar, cu locuitorii în ale căror curți s'a declarat odată epizootia.

Aceste autorități nu obligă sub rigorile legii pe locuitori să opereze o dezinsecțiune radicală când a încetat bóla, și se mulțumesc numai a le spune lucrul acesta, fără a fi strict supraveghietor. Cu modul acesta se înțelege că focarele de contagiu, vor persista

și când condițiunile priincioase vor permite evoluțiunea microbilor specifici, atunci bóla se va declara din nou producând noi ravagii.

În adevăr, dacă se socotesce anual o pierdere prin bóla de 3,000 capete și nu este de loc exagerat, se atinge ca valoare suma de 3—4 sute de mii de lei, o avere întregă care ar remedia multe nevoi. Și dacă ținem seamă că această bóla durează de 4 ani producând pierderile de mai sus s'ar atinge țifra de aproape 2,000,000 lei.

O altă cauză care a contribuit și contribuie încă la dispersiunea bólelor epizootice este și faptul următor: că guarda destinată cu supraveghierea curților infectate, ori nu și face datoria, ori nu este înființată de către autorități, așa că mulți din locuitori de teamă a nu le muri vitele, le duc bolnave spre vânzare, așa că se declară bóla în alte localități.

În cursul anului 1897 — 98, epizootia de *Pneumo-Enterita* a bătuit în mai mult de 25 comune, cauzând o însemnată mortalitate și aducând mari daune comericiului exterior în deosebi. Deosebit de această epizootie a mai bătuit *Febra-Aftosă* printre vitele cornute mari în 6 comune. Această bóla care în alți ani aducea pagube însemnate nu prin faptul mortalității dar prin neîntrebuințarea la servicii a vitelor bolnave, astăzi și-a pierdut mult din gravitatea sa și pentru moment este cu desăvârșire stinsă.

În comunele unde și a făcut aparițiunea în anul acesta, a avut o durată scurtă prin faptul că s'a constatat de urgență și s'a luat măsuri serioase. În fine a mai existat cazuri isolate de scurtă durată de *Hemoglobinurie* (urinare cu sânge) din cauza adăpării în lacuri cu apă stagnantă.

Îmbunătățiri necesare

Avându-se în vedere greutățile întâmpinate pentru combaterea bólelor epizootice, avându-se în vedere că în una din aceste bóle și

cea mai redutabilă ia proporțiuni întinse, măsurile de care dispunem fiind din cele mai radicale, ne lipsesc mijlocele d'a le pune în executare.

În adevăr, autoritățile comunale chemate a ne da concursul lor, în multe cazuri, cu totă buna-voință ce au, fiind împovărate în atribuțiuni destul de numeroase, satisfac cu insuficiență cerințele legii și regulamentelor veterinare. Acesta în cazul chiar când autoritatea este conștientă de datoriile sale. În cazul însă când lipsesce și conștiința, se înțelege că departe de a corespunde cerințelor serviciului veterinar, care devin din ce în ce mai reale, nu putem avea nici o încredere în serviciul pe care îl reclamăm.

Cazuri de felul acesta au fost aduse la cunoștința D-lui Prefect și am intervenit a ne pune la dispozițiune jandarmi care să ne secundeze în operațiuni. Acest personal însă, fiind foarte redus, cu drept cuvânt nu putem avea un ajutor din această parte și care ne ar fi fost de mult folos. Fiind dar la mijloc o cestiune vitală, care neapărat trebuie să intereseze pe fruntașii județului nostru, o cestiune de la a cărei soluțiune depinde îndreptarea comerțului cu vite pe o cale sigură, precum și îmbunătățirea raselor de animale pe care le posedăm, propun a se crea posturi de agenți veterinari. Acești agenți puși sub controlul nostru direct și ca atare subordonați nouă, vor avea un serviciu reglementat în comunele atinse de bóle precum și în târgurile de vite. Lor li se va da instrucțiuni relative la măsurile ce se propun în comunele infectate, vor fi însărcinați cu executarea acestor măsuri și mai cu seamă cu desinfecțiunea.

De această ultimă măsură depinde stingerea focarelor contagióse, ea trebuie executată dupe litera legii și în mod radical, lucru pentru care trebuie *timp, atențiune, scrupulositate.*

Când prin urmare aceste îndatoriri vor fi lăsate în seama unui singur om și cu puțină educațiune a serviciului, am încredere într'o

reușită plină de succes. Dacă până acum autoritățile comunale n'au corespuns acestor exigențe, faptul se datorește și nepriceperei și desinteresărei. Prin urmare, agenții veterinari în comunele cu epizootie și având concursul administrației locale (Primarul și Notarul) deja obligați prin legi și regulamente, vor executa măsurile luate de noi pentru stingerea epizootiilor.

O altă îmbunătățire reclamată de serviciu în mod imperios chiar, este înființarea unui laborator de microbiologie unde se vor face cercetări asupra naturii bólelor contagióse. În această privință s'a comunicat și D-lui Prefect cu adresa No. 128 din 15 Aprilie, folosele ce s'ar obține prin declararea sigură a naturii bólelor contagióse și s'a înaintat tot de-odată și o listă de reactivele și colorantele necesare.

Am arătat în corpul acestui raport că din cauza condițiunilor de viațuire a vitelor din acest județ, specia lor este degenerată și ca atare scopurile țintite de economiști nu vor putea fi realizate de cât cu multă greutate. Primul factor, care ar contribui la îmbunătățire ar fi alimentațiunea, și ca atare propunem de a se înlesni locuitorilor locuri pentru pășciune cât mai întinse, și județul să facă o achizițiune de câte-va tipuri de animale reproductóre, ajutând regenerarea. Aceste tipuri vor fi sub supravegherea noastră care vom reglementa modul de întrebuințare.

Ele vor fi plasate la o comună în apropierea orașului, uude se pot îngriji și inspecta cât mai adesea de noi, iar din întrebuințarea lor se va percepe o taxă anumită.

Aceste sunt în esență îmbunătățirile pe care le reclamăm, și credem că onor. Consiliu Județian, doritor de propășirea județului pe căi economice va aproba punctele cerute.

Suntem de acord cu propunerile D-lui medic veterinar și le recomandăm bine-voitórei D-vs. atenții, adăogăm numai că, serviciul veterinar se îndeplinește de un medic cu re-

ședința în Craiova, și un medic veterinar ajutor cu reședința în Calafat.

Data fiind însă, întinderea prea mare a județului și numărul vitelor destul de însemnat, se simte imperioasă necesitate de înființarea unui al treilea post de medic veterinar cu reședința în comuna Filiași, atât pentru a se aplica cu mai multă esactitate măsurile de poliție veterinară, atunci când vr'o bôlă se ivesce între vite, cât și de a supraveghea mai de aproape comerțul cu vitele, căci s'a constatat că se introduc din alte județe limitrofe vite bolnave și mai cu sémă rămători.

Ca îmbunătățiri de adus rasei vitelor, ar fi de dorit să se cumpere de județ și de comune tauri și armăsari, căci, se observă o degenerare îngrijitoare în rasa vitelor mari și să se impue locuitorilor a rezerva din locurile lor terenuri pentru păsciune, precum și de a construi grajduri sau coșare pentru adăpostirea vitelor în timpii asprii ai anului

Cultul (Bisericile)

În comunele rurale și în Comuna urbană Calafat sunt 185 parohii, cu 170 preoți parohi, 22 preoți supra-numerali; 346 cântăreți și 269 biserici, dintre care 5 și anume din comunele Smârdan, Risipiți, Băilești, Cornu și Târpezița sunt în construcție, iar 17 sunt închise din cauză că sunt cu desăvârșire ruinate, acestea sunt în comunele Almăju, Floresci, Beloțu, Brésala, Panaghia, Foișoru, Geblesci, Corlatele, Plopșoru, Negoesci, Balota, Bulzesci, Pielesci și Motoci.

Cu ocazia inspecțiilor făcute de noi în județ, am luat toate măsurile necesarii pentru a îmbunătăți în limita posibilului această stare de lucruri. Ast-fel pe unde comunele dispun de ore-care mijloce, nimic n'a fost omis pentru a se face bisericilor reparațiunile strict necesare.

În comunele serace, autoritatea comunală a fost însărcinată a face apel la buna-voință

a locuitorilor și este de sperat că cu modul acesta se va putea atenua într-o cât-va rēu.

Resultatele ar fi mai satisfăcătoare, dacă și județul ar veni în ajutorul comunelor.

De multe ori o minimă sumă de bani ar avea avantajul de a da impulsivitatea necesară, pentru ca în urmă toți locuitorii unei comune să contribuie, și ast-fel în scurt timp să avem satisfacțiunea de a vedea ridicându-se în toate părțile, unde trebuința se simte aceste sfinte locașuri, atât de mult dorite.

Acest sacrificiu se impune județului cu atât mai mult, cu cât este sciut astă-zi că biserică a fost, este și va fi una din cele mai puternice temelii ale statului român.

Cimitirele

În urma măsurilor luate de administrație, cimitirele cu mici excepțiuni, sunt situate la distanțele reglementare de la marginea satului sau comunei, îngrădite și îngrijite. Pe acolo pe unde nu sunt la depărtarea cerută, urmând a se părăsi și a se înființa altele în condițiunile legii.

Pentru îngroparea cadavrelor de vite, legea sanitară veterinară impune comunelor sarcina de a avea cimitire.

Aceste cimitire nu există din cauza lipsei de teren. Lipsa lor s'a simțit mai cu sémă în acest an când au murit sute de porci ale căror cadavre a contribuit mult la propagarea bôlei din cauză că n'au fost îngropate.

Este imperios de a se lua urgente măsuri pentru a se pune legea în aplicare, înlăturând ast-fel infecțiunile de prin comune și de a opri lățirea rēului.

În atingerea acestui scop, Comunele trebuie să useze de legea de expropriațiunii pentru cauză de utilitate publică, de ore-ce fără de asemenea expropriațiunii de terenuri este foarte dificil sau chiar imposibil de a se înființa cimitirele la depărtarea reglementară de la marginea comunei.

Instrucțiunea publică.—Școléle

Starea localurilor de școlé de prin comunele rurale, cu tóte măsurile de ameliorare ce am luat și cu tótă impulsivnea dată la fie-care comună în parte, încă mai lasă de dorit, din cauza lipsei de fonduri spre a putea face reparațiunile și ameliorările necesare.

În adevăr, casa școlélor, conform legei sale constitutive, a procedat în campania anului curent la construirea a 13 localuri de școlé în comunele: Călărași, Gângiova, Coșovenii de sus, Ghindeni, Mălăești, Siliștea Crucei, Rastul, Cioroiașul, Cetatea, Ciuperceni noi, Galicea mare, Maglavit și Risipiți. Alte două școlé sunt pe cale a se începe în comuna Ghidiciu.

Aceste localuri să speră că vor fi complet terminate și destinațiunea lor dată cu începerea anului școlastic 1899—1900; și de sigur se vor mai construi și altele într'un timp apropiat, dar până când casa școlélor va fi în stare să satisfacă cerințelor tuturor comunelor din județ care au lipsă de asemenea localuri, evident că va trece mult timp.

Acum ca și în anul trecut, dic că, este o datorie superióră care incumbă Consiliului județian de a interveni și în acéstă privință dupe cum am arătat, că misiunea sa este, ca autoritate conducătoare a intereselor acestui județ, să intervină în chestiunea bisericilor. Cu un minim sacrificiū făcut în favórea comunelor sêrace, aceste din urmă vor primi impulsivnea necesară, pentru ca cu concursul locuitorilor să ridice localurile de școlé trebuincioase. Aceste localuri nu vor fi pierdute chiar în casuri când casa școlélor va dota comunele cu localuri de școlé clădite în condițiunile cerute, căci aceste localuri vor putea servi pe viitor pentru primării, de ale căror localuri se simte atâtea nevoi.

Deja Prefectura a luat măsuri de a se închiria noui localuri de școlé, pe unde aceste

din urmă au fost găsite funcționând în case miserabile, bune numai de a pune în pericol sănătatea și viața elevilor.

Pe alte locuri s'au pus obligațiune autorității comunale respective de a proceda cât de neîntârziat la reparațiunile strict necesare și acéstă în scopul de a evita vre-o întrerupere forțată a cursurilor.

În tóte casurile, aceste măsuri luate de noi nu pot fi de cât pure paliative, neputincioase de a aduce o reală îmbunătățire.

În acéstă sesiune ordinară, suntem convinși că Consiliul județian se va ocupa în deosebi cu rezolvarea acestei chestiuni.

Situația școlélor din acest județ la finele anului școlar 1897—98, au fost cea următoare:

Au funcționat 194 școlé rurale cu un personal de 195 de învățători și 66 învățătoare, și 3 școlé urbane în Calafat cu 5 institutori și 5 institutóre sau în total 195 școlé, rurale și urbane, cu 271 învățători și institutóre.

Școléle rurale se impart: 3 școlé cu câte 4 învățători, 8 cu câte 3 învățători, 42 cu câte 2 învățători și 141 cu câte 1 învățător.

Din acestea am avut 6 școlé de băieți, 5 de fete și 177 mixte și 6 de cătun.

Școléle urbane Calafat se impart în 2 de băieți și 1 de fete, din care: Școlă No. 2 de băieți necomplectă, funcționând numai cu 2 institutori.

Din numărul de 40,342 români și 140 străini, total 40,482 în etate de școlă din comunele rurale, dupe recensământul din anul curent, s'au înscris a urma în cursuri numai 13,654.

Au fost regulați în cursul anului 9,032 s'au prezentat la examen 10,999 și au fost promovați 7,601.

Causele pentru care marea majoritate a copiilor din județ, n'au venit la școlé sunt multiple, în prima linie trebuie să semnalăm lipsa de localuri proprii și încăpătoare.

Localurile de primărie

Cele mai multe Comune 'și au localurile lor proprii pentru primărie, unele au niște case închiriate din cele ce se pot găsi în comună, altele însă nu găsesc nici de acestea în cât sunt silite să stea în niște adevărate coșare.

La toate aceste rele nu contribuie de cât lipsa de mijloce financiare în care se află comunele.

Acastă stare de lucruri ne-au preocupat și în anul trecut, când, pentru a o putea ameliora, cel puțin, în parte, ați autorizat ca din împrumutul de 380,000 lei votat pentru lucrări de interes județian, să se dea cu împrumutare 100,000 lei, comunelor care vor avea strictă necesitate, și nu vor dispune, de mijlocele lor proprii pentru construirea de localuri de primărie, plătind județului acelăși anuități pe care și județul le va plăti casei de consemnație (v. ședința din 13 Noembrie 1897). Numai cu modul acesta vom putea ajuta comunele sărace să-și construiască localurile lor proprii pentru primărie și să iasă cu o oră mai înainte din starea în care se găsesc; căci este o rușine permanentă să mai dureze astfel, nu numai pentru gradul înaintat de civilizație la care am ajuns, dar și pentru secolul în care trăim.

Astă-dă, că împrumutul despre care vorbirăm mai sus a fost aprobat de corpurile Legiulore și că casa de consemnațiunii a binevoit a ne pune la dispozițiune arătata sumă de 100,000 lei, vom deschide în curând licitațiune publică pentru clădirea în primăvara viitoare, de localuri de primărie dupe planul typ, adoptat de Consiliul tehnic superior, care atinge suma de 6,000 lei pentru fie-care local.

Iată deci o atenuare a acestei lipse de mult simțită și sperăm că treptat toate comunele din județ vor fi dotate cu localuri de Primărie, clădite în bune condițiuni, atât

din punctul de vedere al esteticeii cât și al igienei.

Comunele în care se vor construi localurile de primărie din împrumutul de 100,000 lei sunt aceștia :

Din plasa Amărădia ocolul : Bucovățu, Ghercești, Coșovenii de sus, Săcuiu, Amărăști, Valea boulu, Căprenii, Bulzești.

Plasa Jiu de sus Dumbrava : Beloțul, Carpenul, Ciutura, Căciulatul, Coțofenii din dos, Gogoșiu, Sopotu, Vârbița, Floresci.

Plasa Câmpu : Galiciuica, Basarabii, Poiana, Plenița, Orodelu, Caraula, Rudarii, Fintâna banului, Giubega.

Plasa Balta : Nedeia, Măceșu de sus Cârna, Bistreț, Intorsura, Coveiu, Urzicuța, Goicea mare.

Plasa Jiū de jos : Căciulătești, Grindenii, Murta, Padca, Rojiștea, Zavalu.

Șoselele comunale

Ca și în anii trecuți, țiilele de prestație datorite de locuitori conform legii drumurilor, sau împărțit așa în cât locuitorii să lucrede la șoselele din interiorul comunelor, la astuparea de gropi și băltoce, la scurgerea bălților, la întreținerea fântânilor și alte necesități locale.

Rolurile de datoriile prestațiilor au fost stabilite pe base mai solide și veleitățile unora dintre locuitori de a se sustrage de la obligațiile lor au mai încetat.

Din raportul d-lui Inginer, șeful serviciului tehnic care se va intercala în această expunere, veți vedea amănuntele lucrărilor șoselelor comunale și vecinale, executate și în curs de executare în campania acestui an. Chestiunea plantațiilor șoselelor județiane și comunale pe care le cunoșteți din expunerea situațiunii județului pe anul trecut, măsurile luate, a fost una dintre preocupățiile noastre principale; rezultatele însă n'au fost cele așteptate de ore-ce plantația a reușit nu-

mai în parte din cauza timpului secetos și a defectuosităților arborilor, de ôre-ce arborii buni de plantat se găsesec cu mare greutate ; sperăm însă, că continuând plantațiile în tòmna anului curent și în primăvara anului viitor, vom avea rezultate mai satisfăcătore, mulțumită în mare parte buneî-voințe a d-lui ministru al domeniilor, care s'a grăbit a responde la apelul ce îi am făcut, punându-ne la dispoziție arborii din pădurile Statului de pe valea-Jiului și din prundurile Dunărei.

Măsurî de poliție rurală

Ingrădirea comunelor

În interesul siguranței publice și pentru garantarea semănăturilor contra stricăciunilor de către vite, multe comune sunt împrejmuite cu șanțuri.

Înființarea lor datedă de aprópe 30 ani, și cu tóte acestea nici locuitorii nici autoritățile comunale, nu s'aũ îngrijit să facă plantațiile de garduri vii, ca să nu se surupe pămîntul, așa că în timpul iernei șanțurile se astupă, devenind pentru locuitori o muncă nouă în fie-care primăvară.

Am luat măsurî ca tóte acele șanțuri cari înconjóră comunele și cătunele să fie plantate cu diferiți arbori și întretinute în bună stare, ast-fel că avem speranță într'un rezultat satisfăcător din aplicarea acestor măsurî de către autoritățile comunale prin stimulenta d-lor sub-prefecți.

Pe acolo pe unde situațiunea terenului nu permite să se facă șanțuri, ar fi bine să se ingrădescă comunele cu stîngii în parmaci și pe lângă ele să se planteze gard viu de salcăm, păducei sau alte specii de arbuști.

Guardii Câmpeni

Paza semănăturilor se face de către guardii Câmpeni, dupe vechiul sistem cu totul nesatisfăcător.

Ar fi bine să se înlătore acest sistem și guardii câmpeni să fie înlocuiți prin jandarmi comunali, spre a se face o mai bună poliție de câmp, în cât cei răi nărăviți de a causa stricăciuni semănăturilor, să fie mai bine privighiați, ca în fine legea poliției rurale să fie aplicată cu mai multă seriozitate.

Obórele de glóbă

Globirea vitelor cari fac stricăciuni semănăturilor se face de primar, sau de un consilier delegat cu privigherea oborului de glóbă, care percepe și amenđile legale, dar stricăciunile se plătesc de proprietarul vitei dupe actele de estimațiune, cari se fac conform legii.

Guarda de zi și nópte

Legea poliției rurale obligă pe locuitori să facă paza comunei de zi și de nópte. Locuitorii însă, nu 'și îndeplinesc aceste îndatoriri, fie că Primarii nu 'i execută la acéstă îndatorire și nu le aplică pedepsele prevăđute de lege și regulamentele ei, fie că locuitorii obosiți de munca zilei, nu mai sunt în stare să privigheze în timpul nopții siguranța publică în comunele lor, în cât lucrul a ajuns aci că nici 20% din cei obligați la paza comunei, nu 'și îndeplinesc sarcina lor, ast-fel că făcătorii de rele încuragiați de lipsa strejuierei, comit fără temere furturi, spargerî și altele.

Ar fi de dorit, ca legea poliției rurale să fie modificată în sensul ca acéstă sarcină să se ia d'asupra locuitorilor și să se lase consiliului comunal ca el să numescă guardii pentru paza de nópte și jandarmi pentru paza de zi a comunei și recoltei.

Incendiile

Este o mare necesitate ca fie-care comună să înființeze câte una sau mai multe pompe cu accesoriile lor, spre a se servi la stingerea

saŭ localisarea incendiilor, pompe mici portative cari n'ar avea trebuință de cai.

Iar ariile, șirele de grâu, de pae, saŭ de fân, să numai fie tolerate în interiorul comunei pe lângă casele și ecaretele sătenilor, ci fie-care locuitor să fie obligat a-și face un obor la câmp saŭ afară din comună pentru asemenea necesități, și să nu aducă în comună de cât paie, cocenii și fânul necesar pentru o săptămână vitelor.

Poștele rurale

Serviciul poștelor rurale, pentru care județul plătesce anual suma de lei 49,130 a funcționat în mod satisfăcător mulțumită organizației ce i s'a dat de către direcția generală a poștelor.

Cu toate acestea fiind-că acest serviciu nu se face zilnic între sub-prefectură și comune, expedierea corespondenței urgente se face de câte un expeditor comunal, înființați în anul acesta, în sensul propunerii care am făcut-o în expunerea situației pentru anul trecut — și acesta până la înființarea telefonelor despre care vom vorbi mai la vale.

Stațiuni telegrafice și telefonice

În de afară de stațiunile telegrafice de pe la gările căcei ferate, nu avem de cât 5 și anume: la Calafat, Cetate, Bistreț, Bechet și Filiași, dintre care numai trei sunt la reședințe de sub-prefecturi, cele lalte sub-prefecturi în casuri urgente n'au alt mijloc de comunicație de cât poșta rurală. Sunt împrejurări însă, când expedițiunile prin poștă nu pot îndeplini trebuințele de un caracter cu totul urgent, precum le poate satisface serviciul telegrafic saŭ telefonic.

Aceste lipsuri, avându-le în vedere d vóstre și dând totă bine-voitorea atențiune propunerilor ce v'am făcut în sesiunea ordinară a anului trecut, ați dispoat ca din imprumul de 380,000 lei, votați în ședința de la 13 Noembrie 1897, pentru alte trebuințe ale ju-

dețui, să se afecteze suma de lei 30,000 pentru înființare de rețele telefonice care să lege reședința județului cu reședințele plășilor și comunele cele mai importante.

Atunci mai era pendinte și o propunere a Direcției generale a telegrafelor și poștelor de a se lega printr'o linie telefonică comunele de pe marginea Dunării de la Calafat până la Bechet, a căria cheltuială să fie suportată pe din două, de comune saŭ județ și de Stat.

Astă-đi avem satisfacția a vă încunoscianța că, suntem pe cale de a realiza înființarea stațiunilor telefonice, căci, suma de 30,000 lei s'a contractat și ridicat de la Cassa de Consemnație, furnizarea stâlpilor s'a dat în întreprindere cu suma de lei 7,410, aparatele, sirmele și cel-lalt material se va furnisa de direcția generală a telegrafelor și poștelor, căreia i am pus la dispoziție suma de lei 7,831 bani 25, conform deviselor și planurilor respective.

În comptul acestor sume se vor înființa următoarele linii telefonice: Craiova-Șimnic, Craiova Isvoru, Isvoru-Mălăești, Mălăești-Goești, Goești-Adâncata, Adâncata-Negoești, Negoești, Godeni, Godeni-Melinești, Cetatea-Risipiți, Risipiți-Dobridor, Risipiți Vârtopu, Vârtop Cornu-Cornu-Orodel, Orodel-Plenița, Bistrețu-Bârca.

Stațiunile telefonice vor fi în comunele: Bârca, Șimnicu, Isvoru, Mălăești, Goești, Adâncata, Negoești, Godeni, Melinești, Risipiți, Dobridor, Vârtopu, Cornu, Orodelu, Plenița și Craiova.

Asupra acestor linii telefonice Direcția generală a telegrafelor și poștelor, prin adresa No. 38,721 din 13 August 1898, face următoarele observațiuni:

Alegerea traseelor și stabilirea legăturilor dintre diferitele comune, s'a făcut ast-fel ca județul să pótă cu ușurință stabili pe viitor și alte legături telefonice, și în acelaș timp să pótă avea o mai lesnicioasă supraveghere și întreținere a liniilor sale telefonice.

Ast-fel comuna Bârca s'a legat cu Bistrețu printr'un traseu special, iar nu cu Craiova pe traseul telegrafic, atât pentru motivul că o asemenea legare este mai puțin costisitoare cât și pentru motivul că mai târziu prelungindu-se linia Bistrețu-Bârca până la Craiova pe drumul județian ce duce de la Bistreț la Craiova, se vor putea intercala pe această linie toate celelalte comune ce se găsesc pe acest drum, cum : Giurgița, Cerătu, Șegarcea etc. obținându-se ast-fel în acelaș timp o linie telefonică directă între Craiova și Bistrețu fără a fi nevoie de a se face us pentru telefon de linia telegrafică, căci, din cauza corespondenței telegrafice care nu permite întâzieri s'ar putea jieni de multe ori convorbirile telefonice.

Asemenea comuna Dobridoru nu s'a legat direct cu Cetatea, ci s'a legat la Risipiți; iar Cetatea s'a legat printr'un fir direct cu Risipiți și Vârtop pe traseul șoselei județene respective în vedere că mai târziu scéată linie s'ar putea prelungi până la Craiova prin comunele : Sălcuța, Târpezița, Bucovățu. Cu modul acesta județul va avea o linie telefonică directă de la Craiova la Cetate, fără a mai fi obligată să facă us de linia telegrafică, care tot pentru motivul arătat mai sus, ar face comunicațiile telefonice dintre Craiova și comunele legate cu Cetate, dificile sau chiar imposibile. În acelaș timp linia fiind așezată pe traseul șoselei județene, supravegherea și întreținerea iniei va fi mai lesnicioasă, putându-se utiliza pentru această și cantonierii șoselei județene în chestiune.

În fine comuna Șimnicu nu s'a intercalat pe linia ce conduce de la Craiova la Isvoru Mălăesci, Goesci, etc., ci s'a prevădut o linie specială de la Craiova la Șimnic, în vedere că această linie pôte fi prelungită mai târziu pentru legarea comunelor ce se găsesc de a lungul șoselei județene respective, cum : Mischi, Motoci, Murgășu, etc.

— Cum vedeți Domnule Președinte și Dom-

nilor Consilierii, peste puțin timp vom avea inaugurat în județul nostru o însemnată rețea telefonică și să sperăm că nu va întâzia mult până când opera această atât de folositoare dia toate punctele de vedere va fi completă.

Restul până la complectarea sumei de lei 30,000 este disponibilă. Din el se va întrebuința și pentru liniile care lęgă comunele de pe marginea Dunărei de la Calafat până la Bechet ale căreia lucrări depind de la inițiativa regiei monopolurilor statului care să intereséză de ele pentru serviciile sale și la care va contribui și județul cu plata pe jumătate pentru serviciile care se vor aduce comunelor citate.

Jandarmeria rurală

Serviciul jandarmeriei lasă încă mult de dorit din cauza numărului prea restrâns în raport cu întinderea județului.

În budgetul anului curent este înscrisă suma de lei 7,000, din care se plătesc chirii de casarme, de grajduri, lemne de foc, luminat și altele, așa cum cere art. 39 din legea jandarmeriei.

Peste cele 6 secții existente la începutul anului s'a mai înființat a 7-a secție în comuna Cetatea.

Jandarmeria comunală rurală

Ar fi de dorit să se ia măsuri și pentru înființarea acestui serviciu atât de necesar pentru paza comunelor și a semănăturilor, care prin guardii câmpeni și locuitorii satelor se face în mod cu totul nesatisfăcător.

Finanțele comunelor

Budgetele

Prevederile budgetare ale celor 156 comune rurale și ale comunei urbane Calafat se cifreză la venituri cu lei 870,737 bani 94 și la cheltueli cu lei 834,796 bani 14, cu

un escedent de lei 35,941 bani 80. Acesta întru cât privește veniturile și cheltuelile ordinare și extra-ordinare, iar în cât privește prevederile bugetelor drumurilor (prestații) veniturile sunt de lei 268,031 bani 30 și cheltuelile de lei 184,694 bani 87, cu un escedent de lei 83,336 bani 43.

Tôte aceste bugete au fost verificate de către delegațiunea județiană la timp.

Compturile caselor comunale

În intervalul de la 1 Septembrie 1897 până la 1 Septembrie 1898, delegațiunea județiană cu concursul funcționarilor biuroului respectiv, au verificat compturile a 153 comune pe anul finaciar 1895—96, pronunțând asupra lor tot atâtea hotăriri, plus alte 4 în materii de revizuirii sau în total 157 hotăriri.

Au rămas în studiu pentru verificarea compturilor pe anul 1895—1896 de la comunele Plenița, Bechet, Murta și Filiaș, plus ale comunei Plenița pe anul 1894—95, din cauza multor neregularități ce conțin și care au provocat numeroase corespondențe și amânări. Aceste compturi și alte 11 cereri de revizuirii sunt la ordinea zilei a se rezolva cât de curând.

Biuroul de verificare se ocupă actualmente cu regularea compturilor tuturilor comunelor pe anul 1896—97.

Pe anii din urmă (anterior lui 1894—95) sunt verificate toate compturile comunale, astfel că, ne putem felicita a fi ajuns la curent cu această importantă lucrare.

Afară de aceste regulări de compturi, tot cu concursul funcționarilor biuroului, am întreținut o viguroasă impulsivitate a lucrărilor începute încă din anii precedenți pentru executarea hotăririlor vechi, cari din neglijența autorităților comunale erau date uitărei. Resultatele au fost satisfăcătoare, în mare parte.

În această privință, reproducem textul re-

feratului d-lui Chiriță Rosescu inteligentul și energicul șef al biuroului de verificarea compturilor comunale:

«Vă rog să bine-voiți a crede că la 1892 «când sub-semnatul a venit la biuroul acesta «am găsit lucrările într'o stare de anomalie indescriptibilă.

«Autoritățile comunale în general, ne impulsionate de nimeni spre a executa acele «hotăriri, pe lângă că, nu împlinise mai nimic de la debitorii prevăduți printr'insele «dar, și puținul ce pôte era împlinit, nu se «putea cunoșce, ne fiind ținută nici o socotă de cei în drept și, ce este încă mai «de regretat că, cea mai mare parte din aceste hotăriri, nu se mai găsea în arhivele comunale.

«A trebuit prin urmare, să deschidem o «campanie de corespondență ne întreruptă, cu «autoritățile comunale, să le procurăm alte «copii dupe toate hotăririle ce le lipseau și «să-i forțăm prin măsuri rigurose de a le «executa.

«Lucrul a fost foarte dificil și muncă oboșitoare; totu-și însă, astăzi ne putem felicita că, am atins în mare parte scopul ce urmăream.

«Din conținutul alăturatului tabloă, ce am «format asupra executării hotăririlor, vă puteți convinge că, de unde în anul 1892 «comunele din întregul județ avéu neincasate și ne constatate cifrele din 5,853 «hotăriri ale autorității județene, în suma de «lei 875,011, bani 67, astăzi nu mai sunt «de incasat de cât lei 219,167 bani 85, «fiind-că lei 655,843, bani 82, s'au incasat «și s'au notificat prin scripte, făcându-se «mențiune și pe corpul hotăririlor că *sunt* «executate; astfel ca, pe viitor, debitorii să «nu mai fie expuși la nouă urmăriri, cum se «întâmplase până acum multora dintre dinșii.

«Relativ la suma de lei 219,167, bani 85 «neîmplinită până acum, veți bine-voi a cunoșce d-le Prefect că, mai mult de jumă-

«tate dintr'nsa figurează asupra unor persoane ce, nu se mai află în comunele respective, prin faptul că unii au încetat «din viață, ne rămânându-le nici avere, nici «moștenitori; iar alții au dispărut unde nu se «scie, asemenea fără avere și fără alți membrii de familie.

«Restul, este în perspectivă de a se împlini fiind puse deja sub urmărire averile «debitorilor, și sperăm a avea în curând situația limpede.

Compturile caselor de prestație

La 1 Septembrie 1897, se găsea depuse la administrația județiană 236 compturi pe anii din urmă până la 1896—97, din aceștia s'au verificat de către delegațiunea județiană 84 pe anii de la 1882 până la 1895 inclusiv, și 142 pe 1896—97, plus 45 revizuirii prin 271 hotăriri.

Biuroul de verificare se ocupă actualmente cu regularea tuturor compturilor pe anii din urmă până la 1897—98.

Capitalurile comunelor

Comunele rurale au depus la Casa de consemnație:

Lei 225,298 bani 50 din fondurile caselor comunale.

Lei 134,902 bani 31 din fondurile caselor de prestație.

Cea mai mare parte din suma de lei 225298 sunt consemnate pe sēma casei școlilor pentru a ajuta la fondul construcțiunii localurilor de școlă.

Domnule Președinte

și

Domnilor Consilieri,

În primul capitol am expus în trăsuri generale și pe cât am putut îmbrățișa situația comunelor și administrației exterioară jude-

țiană, am arătat lipsurile și inconvenientele spre a justifica propunerile de îmbunătățiri, ce vom face în această sesiune care să deschide.

Trecem acum la situațiunea trebilor administrației interioare județiane, care formează secundul capitol al acestei expuneri.

Secundul capitol

Lucrările consiliului județian

Acest onor. consiliu a ținut 14 ședințe în intervalul de la 15 Octombrie până la 16 Noembrie 1897, cât a ținut sesiunea ordinară resolvând 88 diferite chestiuni și aprobând compturile exercițiului trecut și bugetele anului curent.

A mai fost convocat într'o sesiune extraordinară care s'a deschis la 26 Martie și s'a închis la 25 Maiu 1898, în care interval a ținut 4 ședințe și a rezolvat 40 chestiuni.

Activitatea delegațiunii județiane

De la 1 Septembrie 1897 până la 1 Septembrie 1898, delegațiunea județiană a ținut 203 ședințe în care a verificat și aprobat bugetele a 156 comune rurale și bugetele comunei urbane Calafat pe exercițiul 1898—1899, a verificat și aprobat 157 compturi ale caselor comunale pe anii din urmă, pronunțând asupra lor 157 hotăriri și 226 compturi ale caselor de prestații plus 45 revizuirii asupra cărora a dat 271 hotăriri.

A verificat actele alegerilor a trei comune. S'a pronunțat asupra diferitelor credite bugetare cerute de comune relative la fondurile lor, și rezultatele diferitelor licitații ținute de consiliile comunale, precum și asupra licitațiilor de darea în întreprindere și tuturor celor lalte formalități relative la localurile de școlă care să construesc în campania anului curent de către casa școlilor, în resumat delegația județiană a rezolvat 1848 deosebite chestiuni în cele 203 ședințe ale ei.

Activitatea biurourilor administrației

Decisiunile luate de consiliul județian, încheerile delegațiunei județiane, ca și toate chestiile privitoare pe administrația județiană, au fost îndeplinite, executate și expediate la timp, cu concursul funcționarilor administrațiunei județiane a căroră activitate nu a lăsat nimic de dorit, ei de la secretar până la copişti au dovedit deosebit zel și activitate la conducerea lucrărilor cu totă celeritatea și exactitatea în cât au corespuns pe deplin și cu multă satisfacțiune tuturor cerințelor, și au atras mulțumirile d-lor membrii ai delegațiunei județiane și ale noastre. În adevăr, lucrările administrațiunei acestei crescând dintr'o zi într'alta și îngreunându-se cer o muncă activă inteligentă și foarte obositoare.

Așa de exemplu biuroul comunal al căruia șef este d-nu Tache Constantinescu, pe lângă corespondența zilnică cu Subprefecturile, Primăriile și diferitele autorități au avut de îndeplinit multiplele formalități cerute de casa școlilor relative la construirea de localuri biuroul de verificarea compturilor comunale al căruia șef este d-nul Chiriță Rosescu, în deafară de regularea acelor compturi, muncă destul de grea, dupe cum am vorbit la paragraful respectiv, a mai avut de purtat o altă sarcină, aceea a punerii în aplicare a noului regulament pentru comptabilitatea comunală, regulament care schimbă și îngreunază peste măsură, formarea și aranjarea compturilor, ast-fel că, a trebuit să facă școlă aprópe zilnic cu notarii comunelor spre a-i face să înțelégă cum trebuie să încheie compturile și cum să corespundă cerințelor regulamentului.

Biuroul de comptabilitate al căruia șef este d-nu Dimitrie Chiliman, pot dice că este cel mai îngreunat în lucrări. Aci pe lângă verificarea compturilor, administrații financiare, ale spitalelor, ale școlii de meserii, ale antreprenorilor, publicațiile pentru licitații, încheierea proceselor verbale de rezultatul li-

citațiilor, încheierea contractelor de diferite lucrări și furnituri, verificarea foilor de evaluatie și ale tuturor plăților ordonanțate, încheierea compturilor generale ale administrații care să dau de două ori pe an ministerului și curții de compturi, ținerea în curent a peste 10 registre de comptabilitate, pentru două exerciții cu care să lucréză facerea corespondenței etc., peste toate aceștia a mai venit și aplicarea legii pensiilor funcționarilor județiani cu comptabilitatea ei specială și cu diferitele formalități de îndeplinit.

Biuroul archivei și registraturii al căruia șef este d-nul Ghiță Gheorghescu, a înregistrat la intrarea 15,200 diferite acte și la eșire 14,578 care s'au clasat în 385 dosare. Acest biuro pe lângă primirea în registrarea și expedierea corespondenței mai are în sarcina sa serviciul contencios, care cere aprópe zilnic o preocupatie serioasă cu adunarea actelor relative la procesele județului și predarea lor la advocatura statului.

În fine, procesele verbale de ținerea ședințelor consiliului și ale delegațiunei lui, registrele de înscrierea acestor procese verbale multiplele și variatele lucrări de statistică toate au fost ținute în regulă.

De asemenea la serviciul tehnic, activitatea biuroului a fost satisfăcătoare atât cu privire la lucrările tehnice cât și la verificări de roluri, tablouri, bugete, compturi etc.

Serviciul contencios

La 1 Septembrie 1897 județul avea rămase 7 procese și în cursul anului a mai luat naștere 6 în total 13, din care s'a rezultat 8 și a rămas 5. Asupra acestor procese avem onóre a vă supune la cunoscință cele următoare:

1) Procesul intentat de județ contra statului pentru datoria zecimilor cuvenite de la proprietățile statului pe anii 1866—71 a fost câștigat de județ înaintea tribunalului sec. II obligându-se statul să plătescă județului suma de lei 52,990, dar pentru că, tribunalul nu

s'a pronunțat și asupra procentelor reclamate de județ s'a făcut apel la curtea Craiovei, apel care este încă pendinte.

2) Procesul intentat de județ contra d lui Ștefan Constantinescu, fost director la școla de meserii pentru neregularități imputate în timpul gestiunei sale, s'a părăsit în apel la curte conform votului consiliului dat în ședința de la 5 Noembrie 1897.

3) Procesul intentat de d-l. N. S. Predoi, antreprenorul podului Brésta, contra județului pentru daune, s'a judecat de curtea de apel secția II și s'a îndatorat județul să plătească d-lui Predoi 1,200 lei. S'a autorizat avocatul statului să facă recurs și să adastă rezultatul.

4) Procesul intentat de d-nu Ion Marincu contra județului pentru a i se restitui niște zecimi, se află pendinte la tribunalul sec. II.

5) Procesul intentat de județ contra d-lui Lazăr Mizescu pentru daune, s'a judecat de trib. s. I și a obligat pe numitul să plătească județului suma de lei 1700, sentința este pusă în curs de executare.

6) Procesul intentat de județ contra societății de construcțiuni pentru viții la Palatul justiției judecându-se de tribunalul comercial Ilfov s'a acordat județului o despăgubire numai de lei 14,666 pentru reparații și lei 4000 cheltueli. Contra acelei sentințe, am făcut apel la curtea din București, unde să află pendinte.

7) Procesul intentat de d-nu Petre Hagiu, contra județului pentru a i se plăti niște lemne și chirie din timpul când a funcționat ca expeditor rural, s'a judecat de judecătoria ocolului al II-lea și s'a apărat județul de pretenția d-lui Petre Hagiu.

8) Procesul intentat contra d-lui Marin Croitoru pentru furt de flori de la Palatul de justiție judecându-se de judecătorul ocolul al II-lea s'a achitat prevenitul ca fiind nevărstnic.

9) Procesul intentat de d-nu N. Staicu contra județului că i s'ar fi făcând călcări la moșia Statului Bucovățu, pe care o ține în

arendă, de către arendașul localului de la parcul Mofleni. S'a declarat închis de judecătorul ocolului al II-lea.

10) Procesul intentat de d-na Sevastița Logadie contra județului că i s'ar fi făcând călcare la moșie, cu trecerea unui canal, a fost suspendat de judecătoria ocolul al II-lea din cauză că nu s'a prezentat d-na Logadi să își susție pretenția.

11) Procesul intentat de d-nu N. Șerbănescu contra județului, cerând a fi despăgubit de prețul cailor ce i s'a înecat la podul Brésta, judecându-se la judecătoria ocolul al II-lea, județul a fost exclus din proces ca rămâind în cauză numai antreprenorul acelu pod d-nu N. S. Predoi.

12) Procesul intentat contra d-lui Dumitrache Munteanu, pentru delict silvic, comis în parcul Moflenii cercetându-se de trib. secția III a pronunțat achitarea inculpatului.

13) Procesul intentat contra d-lui Victor Zamfirescu, ca în calitate de șef al oficiului tehnic a delapidat mai multe sume de bani ai județului, se află pendinte la judecătorul de instrucție cabinetul I.

În privința procesului pe care acest onor. Consiliu ne-a autorizat să l' intentăm contra d lui Ioniță Geblescu, proprietarul moșiei Cerăt pentru că 'și au însușit dreptul de a vinde pietrișul din carierele județului, s'a convocat de mai multe ori o comisiune de juriconsulți ca să și dea avisul și până acum încă nu s'au întrunit— sperăm însă că d-nii juriconsulți pe care i am rugat din nou vor satisface apelul ce am făcut la Domniile lor.

Asistența publică

Sub acest titlu este prevădută în budget suma de lei 2000. Acésă sumă nu este suficientă spre a se întâmpina diferitele cerințe care să ivesc în cursul anului, de aceea să impune necesitatea ca în budgetul viitor să se sporéască articolul pentru asistența publică la cel puțin 4000 lei de ore-ce comuncle în

cea mai mare parte sunt lipsite de mijloce pentru transportul și întreținerea în ospiciile respective a alienaților și infirmilor și celor mușcați de animale turbate.

Ajutore, recompense etc.

În bugetul exercițiului curent, sub capit. X cheltueli facultative este prevădută suma de lei 23,716 bani 21 care să distribue sub 13 articole. Acastă sumă ar trebui sporită la următoarele articole: 1) Premiile pentru încurajarea crescătorilor de vite, facerea de arături sistematice, de industrie casnică și concursuri regionale; 2) Fondul din care să se ajute comunele sărace la plata anuităților sumelor împrumutate pentru construirea de localuri de școle, de primării, de biserici și alte stricte necesități.

Iar în bugetul drumurilor să se sporască ajutorul de dat comunelor pentru construirea de poduri și pentru plata anuităților împrumuturilor ce vor contracta cu destinație la asemenea lucrări.

Casarmele armatei teritoriale

Ministerul de Resbel deține încă, pentru trebuințele armatei teritoriale, următoarele imobile ale județului:

Vechea casarmă din strada Popa Farcaș, care a servit mai înainte pentru călărași.

Casele foste ale Geanoglului din strada Barbu Catargiu.

Casele foste Veron din strada Licului — deși pentru aceste din urmă case, consiliul a decis în ședința de la 17 Octombrie 1896, ca să fie vindute, votul însă n'a obținut aprobarea legală prevădută de art. 71 al. 2 din legea județiană, din cauză că casele fiind ocupate de ad-ția resbelului, d-nul Ministru a găsit că sunt indispensabile pentru a se păstra într'însele efectele militare.

Chestia, a fost debătută în ședința de la 21 Aprilie 1897 și în alte ședințe posteroare când, s'a votat menținerea dispozițiilor luate

prin votul din 17 Octombrie 1896, citat mai sus, totuși până astă-zi acele case nu s'a evacuat și nu s'a putut scote în vânzare, cu toate intervenirile făcute la Minister.— Să argumenteză că județul nu are încă toate casarmele pentru armata teritorială construite după cerințele moderne. — Și afară de aceste localuri s'au mai înscris în bugetul județului suma de 22,000 lei a se da Ministerului de Resbel pentru reparații și plata chirilor altor case ce-i ar mai necesita.

Cu privire la Casarme, avem să expunem următoarele:

Prin votul Consiliului dat în ședința de la 10 Ianuarie 1896, s'a discutat propunerea de a se contracta un împrumut și s'a admis în principiu, iar în ședința de la 7 Februarie 1896, s'a afectat suma de 724,000 lei *pentru construirea casarmelor pentru armatele teritoriale care cad în sarcina județului*, și dupe informațiile luate de la serviciul de geniū din localitate, s'a specificat că acele casarmi erau: 1) Casarma de infanterie construită pe locul județului cumpărat de la d-nu Gheorghe Chițu ale căria *complectări de lucrări* se evaluase în sumă de 22,000 lei.—Cea mai mare parte din lucrări se făcuse deja din fondurile Ministerului de Resbel, și 2) Casarma de călărași care era proiectată să se construiască pe locul ce s'ar destina în urmă prin înțelegere cu ad-ția resbelului și cu concursul Primării Craiova, care urma să cedeze acel teren.—Lucrările acestei casarme erau evaluate la suma de 504,000.—Apoi Consiliul a hotărît ca din suma afectată, să se dea mai întâiu 92,000 lei pe care județul i avea consemnați la Casa de Depuneri cu asemenea destinație, iar restul de 632,000 să se ia cu mod de împrumutare.

În ședința de la 17 Octombrie 1896, d-nul Ion G. Pleșia, prefectul de atunci, dând sémă consiliului de executarea votului din 7 Febr. acel an, citat mai sus, a explicat că, a dat Ministerului de Resbel întâiu suma de lei

92,000 consemnată din fondurile ordinare și apoi din împrumutul autorizat, i a mai dat suma de 137,000 lei, în total 229,000 lei, cât a arătat în cele din urmă administrația Resbelului că a costat lucrările *complimentare* ale casarmei de infanterie, (regimentul 26 «Rovine» dupe locul cumpărat de la d-nu Gheorghe Chițu), iar restul de lei 495,000 a rămas ne ridicăți de la consemnație de ôrece nu se alesese încă locul pe care să se construiască casarma pentru călărași, și de altă parte, pentru că Ministerul de Resbel propusase că în locul casarmei pentru călărași să se construiască una pentru artilerie.

Consiliul prin votul dat atunci (ședința din 17 Octombrie 1896, a respins propunerea Ministerului și a menținut voturile anterioare cu destinația dată fondurilor, adică la construirea de casarme pentru *dorobanți* și *călărași*.

La 28 August 1897, Ministerul de Resbel prin adresa No. 8803, a cerut să i se pue la dispoziție suma de 495,000 lei, ca să pôta încheia contractele cu antreprenorii Otto Niemetz și S. Desliu, pe baza licitației lor ținută la 21 August, pentru construirea casarmelor *trupelor teritoriale ce cad în sarcina județului*. Explicând Ministerul că lucrările adjudecate la licitație sunt acestea: Un pavilion de ad-ție, două pavilione pentru trupă a câte două companii fie-care, o bucătărie cu sală de mâncare și două latrine *pentru regimentul Doljiu No. 1*, precum și construcția unui pavilion de trupă pentru două escadrone cu schimbul, o bucătărie cu sală de mâncare, un grajd pentru 64 cai, un grajd cu bare pentru armăsarii de reproducție, o infirmerie veterinară, o latrină, o remisă pentru trăsuri și magazie pentru fân presat, *la casarma călărașilor* (escadronele cu schimbul) și depositul regional de armăsari pentru îmbunătățirea rasei cailor. — Pe baza acestei cereri s'a ordonat suma de 495,000 lei în primirea Ministerului de Resbel.

Din lucrările arătate în adresa Ministerului sus citată s'a executat în campania anulului curent și sunt aproape terminate următoarele:

La casarma regimentului Doljiu No. 1. Un mare edificiu numit pavilion de administrație, două mari edificii numite pavilione sau casarmă pentru trupe. Una bucătărie cu o mare sală pentru mâncare și cu mai multe camere pentru personalul de serviciu al subsistenței. Aceste patru piese, dupe informațiile luate ar costa 350,000 lei și afară de aceștia s'ar fi mai plătit costul terenurilor cumpărate în sumă de lei 30,417, bani 22.

În de afară de aceste construcții, am luat informații că ar mai fi proiectate încă două pavilione sau casarmă pentru trupe, una magazie pentru arme și efecte, două latrine, un grajd și o remisă, un atelier, una infirmerie, una remisă pentru trăsurile serviciului de subsistență și una magazie de cartușe. Aceste construcțiuni proiectate și ne puse încă în lucrare, ar mai reclama o cheltuială de la 320 până la 350,000 lei peste cei 350,000 lei cheltuiți pentru construcție în ființă în total 700,000 lei la care s'ar mai adăoga prețul terenurilor care se țice că mai trebuiesc cumpărate de la proprietarii vecini, de vre-o 50—60,000 lei—cele cumpărate până acum nefiind suficiente. În total, casarma regimentului Doljiu No. 1 cu toate atenanțele și terenurile necesari ar costa în definitiv cam vre-o 800 până la 900,000 lei. — Această casarmă este situată în cartierul orașului dintre Școla Militară și spitalul de alienați, în năuntrul barierei Amărădia și aproape de acea barieră.

La casarma călărașilor, sunt începute și în curs de executare numai un pavilion sau casarmă pentru trupă, una bucătărie și sală de mâncare și două grajduri a 64 cai. Aceste construcții ar costa până la 140,000 lei plus 1376 lei prețul unei porțiuni de teren cumpărat — cel-l'alt fiind proprietatea ad-ții resbelului.

Construcțiile acestei casarme însă, se dice că ar fi proiectate în total de: un pavilion pentru ad-ție, patru pavilione pentru trupe, una bucătărie cu sală de mâncare, și camerele necesarii personalului de serviciu subsistenței, două latrine, una magasié și atelier, una infirmerie pentru ómeni, opt grajduri pentru cai, un manejiu, una remisă, hangare și atelier și una infirmerie pentru cai.—Tóte aceste clădiri ar fi evaluate aproximativ între 750 până la 800,000 lei.

Acéstă casarmă este situată afară din bariera Caracálu, despre răsărit de casarmele de Artilerie, pe locul ad-ții resbelului la care s'a încorporat și porțiunea de teren cumpărată acum, străbătută de linia căi ferate Craiova—Calafat.

În resumat cele două casarme proiectate și în curs de construcție vor costa până la definitiva terminare, aproximativ de la 1,600,000 până la 1,700,000 lei.

Avënd tóte aceste informațiuni și vëdënd voturile consiliului prin care afectase pentru casarmele armatei teritoriale numai suma de 724,000 lei, din care să plătise deja 229,000 lei pentru lucrările complimentare ale casarmei de Dorobanți No. 26 «Rovine»; era natural să mă îngrijesc. Așa dar prin raportul No. 5645 din 30 Maiu a. e., am rugat pe d-nul Ministrul de Resboiu, să bine voiască a'mi arëta, cu ce sumă s'a contractat construirea casarmei pentru escadrónele de călărași ale acestui județ și dacă acéstă construcție costă suma de lei 495,000 pe care a primit'o în August 1897, sau mai puțin și în cazul acesta la ce alte construcțiuni s'a întrebuintat restul, cerând tot de-odată și copie dupe contractul antreprinsei.

La acest raport d-nul Ministru a răspuns prin ordinul No. 2562, că din suma de lei 495,000 s'a angajat lucrări și s'a cumpărat terenuri în valóre de 501,407 bani 25, înaintând atât contractele de lucrările angajate, cât și actele de cumpărătórea terenurilor.

Cu aceste acte constatându-se că pentru casarma călărașilor s'a întrebuintat numai lei 121,121 bani 35 din care lei 1,376 cumpărătórea unui loc de la d-nul Ionitá Radovici-Vlaicu și lei 119,745 bani 35 lucrări contractate cu d-nu antreprenor S. Deșliu, am rugat din nou pe d-nul Ministru de Resboiu să ne arate dacă restul de lei 373,878 bani 65 are să fie restituit casei județului de óre ce, dicém noi, întrebuintându-se acéstă din urmă sumă în cumpărare de terenuri și construcții la casarma regimentului Doljiu No. 1, ar fi a se schimba destinația dată sumei de Consiliul județian — lucrarea acestei casarme dicém că nu cade în sarcina județului.

Drept răspuns la acest referat am primit de la d-nu Ministru de Resboiu ordinul No. 3473 an. 1898, al căruia resumat este că, județul a dat suma de 744,000 lei pentru construirea casaramelor *trúpelor teritoriale ce cad în sarcina județului*, fără ca să fie fixată anume suma pentru fie-care casarmă, că Ministerul a angajat construcția casarmelor *pentru regimentul Doljiu No. 1, pentru Rovine 26 și cele două escadróne de călărași* lucrări a căror valóre împreună cu terenurile cumpărate, se urcă la suma de lei 962,740 bani 65 și totuși mai sunt încă lucrări de făcut la aceste casarme ca: al doilea pavilion de trupă la casarma călărașilor, împrejmuire și diferite instalațiuni—de unde rezultă că Ministrul de Resboiu a angajat până acum din fondurile sale peste suma dată de județ 238,740 lei și 55 bani și mai are de cheltuit peste $\frac{1}{2}$ milion pentru complectarea acelor casarme cu tóte clădirile necesare, că și *casarma regimentului Doljiu No. 1 cade în sarcina județului de óre-ce acest regiment avënd și el trupă teritorială urméză ca, casarmamentul acestei trupe să fie făcut de județ*. În consecință dicé Ministerul, nu póte restitui nici o sumă din cei 495,000 lei.

Asupra acestei chestiuni am consultat de-

legațiunea județiană care prin încheierea No. 1371 din 29 Septembrie 1898, și-a dat avizul că, bine s'a ordonat suma de lei 495,000 în primirea Ministerului de Resbel *pentru construirea de casarme* necesare armatei teritoriale, că deși această sumă n'a fost întregă întrebuințată de o camdată pentru construirea casarmei de călărași, totuși cum această casarmă va costa în definitiv mai mult de cât suma de 504,000 lei cât a fost afectată de Consiliu de la început prin votul dat în ședința de la 7 Februarie 1896, este bine înțeles că lucrările ce mai sunt de făcut să vor face de Ministerul de Resboiū din fondurile sale până la complectarea sumei de lei 495,000 cât a primit de la județ.

În ceea ce privește casarma regimentului Doljiū No. 1, chestia de a se ști dacă și această casarmă cade în sarcina județului rămâne să fie discutată de acest onor. Consiliu la timpul oportun.

Am ținut Domnule Președinte și Domnilor Consilieri, să vă dau aceste lămuriri asupra chestii casarmelor armatei teritoriale de orice este una dintre însemnatele cheltueli obligatorii ale județului.

Instrucțiunea publică

Școala de arte și meserii

În anul școlastic 1897 — 1898 au urmat cursul școlii 80 elevi, dintre cari, 40 bursieri, 20 solvenți și 20 externi. Au absolvit cursul 13 elevi cari urmăză a se prezenta la 1 Octombrie la examenul de diplome de meseriași.

Și cu această ocazie ne referim la cele descrise prin expunerea situații din anul trecut. Dupe cum știți această școală prezintă multe lipsuri și inconveniente în organizarea ei, așa în cât nu pôte justifica cheltuiala de aproape 60,000 lei, pe care județul o face anual cu întreținerea ei, și răul nu se pôte remedia de cât dacă s'ar da județului o subvenție de la Stat, sau dacă s'ar lua școala sub direcțiunea Sta-

tului, dorință care s'a emis și discutat de acest onor. Consiliu de mai multe ori.

Fiind-că în privința acestei școle s'a scris și s'a discutat atât de mult, în sesiunile trecute ale acestui consiliū, credem de prisos a mai vorbi acum în mod mai detaliat, fiind-că ori-ce am spune n'ar fi de cât o repetire a acelor ce am spus deja, dar pentru că am primit un raport de la d-nul Inginer Petre B. Popescu actualul director al școlii, extragem dintr'insul părțile asupra cărora credem că ar trebui dată oarecare atențiune. Iată ce ȳice d-nul director :

1) Pentru a se putea interzice directorului și întregului personal de învățămînt practic să nu se mai pôtă ocupa cu alt-ceva de cât cu școala, trebuie ca acești funcționari să fie plătiți în raport cu studiile făcute pentru a ocupa cu demnitate funcțiunea ce au, și în raport cu munca ce depun, spre a putea trăi la nivelul pozițiunei ce ocupă, dându-li-se posibilitatea de a avansa și a fi gradați cât de puțin, dupe fie-care 5 ani de slujbă conștiințioasă și cinstită, nu ca astă-ȳi unde avem șefi de ateliere instruiți în Franța, Austria și Belgia, cari servesc școala muncind 8 ore pe ȳi de 15 ani cu aceeași lătă de lei 250 lunar, ne având altă perspectivă de cât ca dupe o desființare sau trecere la Stat votată de Consiliu să rămână pe drumuri, pe când institutorii de clasele primare cari muncesc numai 5 ore pe ȳi au dupe 15 ani scriviți peste 300 lei lunar, și unde directorul școlii de meserii care trebuie să facă 1) pe directorul internatului, 2) pe directorul studiilor teoretice, 3) pe directorul lucrărilor practice, 4) pe profesorul de construcțiuni și de mașini, 5) pe profesorul de desemn industrial și al 6) pe negustorul materialului brut și al lucrărilor executate, cerându-se și titlul de inginer spre a fi la înălțimea cursurilor ce predă, și retribuit cu lei 350 lunar, pe când inginerii colegi din aceeași școală și cu același titlu, intrând în alte servicii la Stat

aŭ ajuns deja la léfa de (1000) una-mie lei lunar și aŭ încă perspectiva de avansare.

De aceea, pentru că directorul și maestrii școlei să 'și pue tótă activitatea intelectuală și materială de cari sunt capabili în interesul școlei, să nu se mai ocupe cu nimic altceva afară de școlă cum de exemplu: întreprinderi de lucrări, construcțiuni, etc., de asemenea maestri să nu mai aibe ateliere în oraș, care pe lângă alte prejudicii ce aduc școlei mai sunt tótă ziua distrași și chiar ocupați cu planurile și calculile necesare atelierului și negoțului lor; însă să 'i se plătească directorului cel puțin lei 300 lunar ca director și lei 300 ca profesor, iar maestrului clasa I cel puțin lei 300 — 350 lunar acordându-li-se și gradație la cei cari nu aŭ greșit, dupe fie-care 5 ani slujiți, cel puțin 10 % din salariu.

2) Este foarte necesar ca la atelierile unde sunt mai mulți de 12, elevi să se adaoge câte un ajutor de maestru retribuit a lei 150 lunar, care va fi luat dintre absolvenții școlei noastre cei mai distinși, și din care la necesitate se pot recruta maestrii școlei, căci astăzi de și ne trebuesc maestrii nu avem de unde să 'i puăm, de ore-ce absolvenții actuali n'aŭ avut locul și timpul unde să se pregătescă pentru postul de maestru foarte important învătămintului practic, care este sufletul școlei de meserii; de aceia să se admită de o camdată 3 ajutóre de maestrii pentru ferărie, mecanică și tâmplărie, și să se determine ca la vacanță nici un maestru să nu se numescă înainte de a fi fost ajutor cel puțin termen de 3 ani.

3) Este de necontestat că nesiguranța în funcțiune, face ca funcționarul preocupat de viitor să 'și îndrepte activitatea lui alt-unde, ne având tragerea de inimă necesară și cerută unui funcționar care scie că dacă 'și va face datoria cum trebuie e sigur de slujba lui; de aceea să se stabilească ca profesorul sau maestrul care 'și va face datoria să nu

se pótă destitui nici odată; iar cel ce a greșit va fi mai întâiŭ avertisat, al 2-lea amendat, al 3-lea suspendat și al 4-lea dat judecății unei comisiuni de anchetă care pótă dicta destituirea, și ast-fel se va stabili o garanție că este sigur la post, dacă nu a păcătuit.

4) Pentru că se simte lipsa de control și sfatul a unui om special, de care profesorul și maestrul să se îngrijescă în facerea cursurilor sale, să se încuviințeze o diurnă de lei 100, pentru fie-care inspecție făcută școlei de un inspector al școlilor statului care să facă cel mult trei și cel puțin două inspecțiuni pe lună raportând d-lui Prefect și onor. Consiliului cum 'și face personalul școlei datoria și ameliorările ce crede de introdus.

Aceste măsuri pentru și în contra personalului de învățămînt al școlei, sunt necesare și indispensabile unui mers regulat și progresiv, căci, ori-ce soiŭ de organizare s'ar concepe fie chiar ca aceea ale statului, (în contra căror d-nu inspector Hazu s'a rostit în discuțiuni publice) nu va da rezultatul dorit dacă nu se vor lua măsuri ca personalul de învățămînt să fie pus în posibilitate de a 'și face datoria în conștiință și de a fi la înălțimea lui și 'mi permit încă odată a accentua, că în urma unei experiențe de 9 ani și a unei exprese munci de a afla raul ce bântue școlile de meserii din țară, am găsit în primul loc că personalul de învățămînt, sau e pus în pozițiune de a nu fi, sau nu este la locul lui, ceea ce constituie prima și cea mai mare rană (în special pentru școla noastră) care trebuie de urgență vindecată în interesul Doljenilor cari aŭ sacrificat și sacrifică banul altor lucrări, pentru întemeierea și susținerea școlei de meserii din Craiova.

Încă o îmbunătățire importantă care trebuie adusă școlei, este improspătarea mașinilor utile din ateliere și formarea unui muzeu de mașini și aparate de studiu precum și înființarea unei biblioteci tehnice, această amelio-

rare este urgentă însă nu este nevoie și chiar nu este prudent a se face odată cu cheltueli mari, ci să se înscrie în budget anual 10,000 lei pentru mașini unelte și aparate de ateliere și muzeu și pentru cărți tehnice și în câți-va ani școala noastră va fi un model și ca înzestrare.

Mai sunt ore care mici îmbunătățiri de făcut care se pot regula pe cale bugetară cum de exemplu înființarea încă a unui pedagog, mărirea personalului de serviciu, câte va ameliorări în menajul școlii etc., cari toate la un loc nu vor îngreuna budgetul de cât cu maximul suma de lei 6.000.

Tote îmbunătățirile propuse nu vor urca suma bugetară a școlii de cât la lei 80.000 cât se stabilise în principiū a se da statului în cas de ar lua școala sub protecțiunea lui, și suntem convinși că onor. consiliū ar lucra în interesul școlii fondată și susținută cu mari greutate de cei mai iluștri bărbați Doljeni dacă ar întocmi din nou un regulament lege în sensul vederilor descrise aici, până ce va veni timpul a conveni cu statul asupra reorganizării școlii.

Afară de întreținerea acestei școlii, județul mai plătesce, burse pentru școlile practice de agricultură, pentru școala centrală de agricultură și alte școlile de arte și meserii, precum și pentru cumpărături de cărți didactice necesarii elevilor din școlile rurale, toate acestea în sumă de lei 5220.

În schimbul acestor sacrificii pe care le face județul, n'are nici artizanii, nici meseriași, nici agricultorii cu științele necesare cari să se stabilească prin comunele rurale să povățuiască pe locuitorii cum să pótă deveni meșteșugari sau buni muncitori de pământ. Acesta este una dintre marile chestiuni care rebuesce să ne îngrijescă, să ne atragă o deosebită atențiune și să căutăm mijlocele de a-i da o soluțiune cari să corespundă sacrificiilor ce facem.

Lucrările de poduri, șosele, canalisări, edificii etc.

Din raportul și tablourile anexate la el, trecute mai înainte, ce ne-a adresat D-nul Inginer Petre D. Călinescu, șeful serviciului tehnic județian, veți vedea D-le Președinte și D-lor Consilieri amănuntele lucrărilor executate și în curs de executare, ca și activitatea personalului tehnic și administrativ. Ne vom mărgini dar a vorbi numai despre unele lucrări dintre cele mai importante și anume:

1). Podul despre Jiu la punctul Bucovăț

Construit din material lemnos, podul a cesta, care deservește calea județiană Craiova-Cetate, penitenciarul și fabrica de tăbăcărie a Statului din comuna Bucovățu, din cauza unei prea frecvente circulațiuni, să ruineze și devenise în stare periculoasă pentru trecători, în cât, a trebuit să fie imediat reparat. Lucrarea s'a executat pe cale de întreprindere și a costat 12,622 lei și 80 bani, dar chiar așa cum s'a reparat, buna lui stare nu pôte fi de lungă durată.

În curînd sperăm că la acel punct se va pune în executare lucrarea așa cum este proiectată a se face din împrumutul votat în sesiunea trecută și despre care vom vorbi mai înainte.

2). Podul de fer peste Jiu la punctul Brésta

Acest pod merită adeseori calea județiană Craiova-Corzu este deja terminat și gata de a fi dat în circulație, cum, am spus însă și în sesiunea trecută mai rămâne de făcut șoselele și podurile de racordare cu calea județiană. Aceste lucrări urmînd a se executa prin intermediul Ministerului lucrărilor publice, care a executat și construirea podului nu sunt încă terminate. La intervenirile ce am făcut pe lângă Minister, ni s'a răspuns că sunt contractate cu d-nul C. Maimarolu și urmînd a se începe fără întârziere lucră-

rile de terasament și împetriere, lucrări care au început deja a se executa, iar partea metolică va fi scosă în licitație invitându-se anume case speciale din străinătate—ord. Ministerului lucrărilor publice No. 14090 din 4 Septembrie 1898 către prefectură.

Aceste lucrări ar fi de dorit să se facă cât ne mai întârziat, de ore-ce sunt reclamate nu numai de populațiunea rurală care trece Jiul pe la acel punct, dar și de starea deplorabilă în care se găsește actualul pod pe duble care cu toate reparațiile costisitoare ce i s'au făcut în anul acesta, tot mai lasă încă mult de dorit. De altă parte podul pe duble fiind dat în întreprindere și expirând termenul închirierii, chiar în toamna anului acesta, s'a scos din nou în licitație, dar concurenții având în vedere clauza că această închiriere este vremelnică, numai până la punerea în circulație a podului de fer, au oferit prețuri mult mai mici de cât cele din periodul expirat.

3). Podul de peste Jiu la punctul Bra-loștița-Răcari.

Acest pod care să construesce din material lemnos și al cărui cost dupe proiect este de lei 76,625 bani 11, iar dupe rezultatul licitației de lei 73,956 bani 32, este în curs de executare și să speră că în primă-vara anului viitor va fi terminat și dat în circulație. Lucrările au început din primă-vara anului acesta, dar au fost întârziată executarea lor din cauză că nu s'a putuse stabili definitiv care ar fi fost vadul cel mai bun și mai nemerit spre a cruța județului cheltueli suplimentare, ca faceri de diguri pentru întărirea malurilor Jiului ect.

În adevăr, proiectul lucrării aprobat de consiliul tehnic superior prin jurnalul No. 506 din 10 Iulie 1897, prevedea să se așeze podul pe un profil care era cel mai scurt așa numit punctul A.

Ast-fel s'a și publicat licitația și pronunțat

adjudecarea când a fost însă să se închee contractul lucrării, inginerul Victor Zamfirescu, care era pe atunci șef al serviciului tehnic județian, a înaintat Prefecturii raportul No. 401 din 3 Februarie 1898, prin care arată că punctul fixat pentru amplasamentul podului nu este cel mai nemerit atât ca condiții tehnice cât și ca cost al lucrărilor, căci vor necesita apărări la malul drept al Jiului din cauza cotului pe care 'l face apa în acel loc.

Pentru aceste motive, d-nul inginer Zamfirescu a propus ca amplasamentul podului să fie schimbat în punctul numit B. unde pe lângă că apa curge în linie dreaptă, apoi și malurile sunt mult mai solide; Acestă schimbare însă, reclama prelungirea podului încă cu două lacre, în valoare de lei 12758 bani 26, cheltuială care dicea că să compensază prin suprimarea digurilor care urma a se construi dacă s'ar păstra punctul A, pentru așezarea podului. Propunerea a fost încuviințată cu avisul delegațiunei județene dat prin încheerea No. 75 din 4 Februarie 1898 și lucrările podului s'au început în punctul B.

La 13 Iulie a. e., d-nul Petre D. Călinescu actual Inginer șef al serviciului tehnic, a raportat Prefecturii cu No. 1942 că înălțimea podului nu este suficientă în vederea viiturei apelor extra-ordinare, că ast-fel cum era înălțimea podului apele mari se vor urca până la sub-urși acoperind în totul contrafisele și ne lăsând loc liber de a trece la vale lemnăria și arborii rupți și aduși de ape din amontor, că în fine pentru a se evita aceste inconveniente și pentru că numai piloții erau bătuți până atunci, d-nul Inginer Călinescu propunea a se supra-înălța tot podul cu două metri de la capetele piloților prevăduți în proiect—lucrare care ar fi costat 10,000 lei.

La 18 Iulie s'a întrunit la fața locului o comisiune instituită din sub-semnatul prefectul, d-nii A. Economu și D. Marinescu membrii ai delegațiunei județene și d-nul D. Sta-

matopolul inginer șef de circumscripție, asistat de d-nu inginer al județului și examinând cu deamănuntul, atât materialul aprovisionat de antreprenor, lucrarea începută în punctul B. care consistă din piloții bătuți și o lacră, cât și punctul A. unde se proiectase de la început așezarea podului, a consemnat într'un proces-verbal toate cele vădute și constatate, și dupe ce a opinat asupra calității materialelor aprovisionate, când a fost vorba de amplasamentul, podului comisiunea a găsit de cuviință să se facă în punctul prevădut de proiectul lucrării și aprobat prin filierea legală (punctul A) cu care schimbare de punct să făcea și o economie de 12,758 prin suprimarea celor două lacre propuse de inginerul Zamfirescu.—In sensul opiniei comisiunii, serviciul tehnic județian a lucrat un nou proiect identic cu primul proiect aprobat de consiliul tehnic superior și fiind supus examinării d-lui inginer șef de circumscripție d-sa s'a pronunțat asupra lui prin adresa No. 21 din 26 August, prin care opiniază că, podul să se așeze pe profilul cel mai scurt și anume, unde a fost deja fixat de onor. Consiliu tehnic superior prin jurnalul său din 10 Iulie 1897, ridicându-se platforma podului la nivelul indicat în profilul transversal (linia superioară A), iar la culeea din dreapta, partea despre amonte să se execute un dig care să apere aripa culeei amonte.

In urma tuturilor acestor constatări, de acord cu opinia d-lui inginer șef de circumscripție d-nul D. Stamatopolu, și cu avisul delegațiunii județiane dat prin încheierea No. 1275 din 27 August, așezarea podului Braloștița—Răcari s'a făcut, lucrările s'au început în punctul așa numit A. prevădut în primul proiect aprobat legalmente, adică s'a făcut o justă aplicație a jurnalului Consiliului tehnic enunțat mai sus.

Din cauza acestor neregularități de a se schimba podul de la un punct la altul și care să datorească numai d-lui inginer Zamfirescu,

neregularități făcute în scopuri care lasă de bănuț era fatalmente obligat județul să despăgubască pe antreprenor cu prețul muncii întrebuintate și cu prețul piloților și lemnării stricate (făcute și desfăcute) pagubă care se poate urca la 6—7 mii lei, datorită și această pagubă ca și altele știute din trecut purtării incorecte a d-lui inginer Victor Zamfirescu fostul șef al serviciului tehnic.

Lucrările acestui pod fiind evaluate la suma de lei 73,956 bani 32 și neavând credit de cât de 60,000 lei alocat în bugetul exercițiului curent, urmază să se mai înscrie în bugetul exercițiului viitor o sumă de 14,000 lei

3) Podul de peste Jiū la punctul Gângiova Comoșteni

Construcția acestui pod este terminată, recepțiunea lucrării făcută, și dat în circulație Costul lui dupe proiecte a fost de lei 232,795 bani 32, iar după rezultatul licitațiilor de lei 169,234 bani 60. Această sumă a fost întregă și pe deplin plătită antreprenorului, căruia i s'a reținut garanția pentru anul de întreținere. Toate sumele cu care s'a plătit lunrările acestui pod a fost provenite din veniturile ordinare ale județului din mai mulți ani trecuți.

4) Palatul Justiției

Reparațiile făcute în anul curent, complectarea mobilierului, plantația grădinei au costat suma de lei 82206—38

In această sumă reparațiile radicale intră cu lei 65158— 8

Fermele metalice cu lei 13082—

Mici reparațiuni, mobilier, plantația grădinei etc 3966—30

Pentru reparații radicale și fermele metalice, Ministerul Justiției a promis să dea 30,000 lei, și a dat numai 20,000 lei. Cum însă mai sunt încă lucrări de făcut de peste 10,000 lei am intervenit din nou la Ministerul Justiției să ne dea și restul de 10,000 lei până la complectarea sumei de 30,000 lei

cât a promis, de ôre-ce județul nu mai are disponibil din creditul afectat, de cât lei 66 bani 90.

5) Palatul Administrativ

Construcția unei magasi pentru conservarea instrumentelor de inginerie și uneltele cantonierilor. Reparațiile palatului la diferite servicii administrative, instalarea luminei electrice, completări și reparații de mobilier a costat în total suma de lei 5,096 bani 60.

Palatul acesta vechi, lipsit de igienă pentru funcționari și neîncăpător pentru toate serviciile nu mai pôte dura mult timp în starea actuală, să impune dar, imediata necesitate pentru construirea unui nou palat.

În budgetul anului curent s'a alocat suma de 3,000 lei a se da ca premiu pentru cel mai bun proiect care s'ar presenta, însă, în urma publicațiilor făcute, nu s'a prezentat nici un proiect până astă-zi, cauza este după cum ni s'a spus de câți-va arhitecți, că nu cunosc nici situația terenului pe care se va construi palatul, nici valoarea lucrării dupe care să se conducă la întocmirea proiectelor.

Spre a se atinge scopul ce ne-am propus am luat dispoziții ca serviciul tehnic județian să ridice planul terenului și să facă un program de dimensiunile și încăperile ce va trebui să aibă noul palat, lucrări pe care le vom supune deliberării onor. consiliului.

Lucrări proiectate pentru campaniile viitoare

(Extras din raportul D-lui Inginer Petru D. Călinescu, șeful serviciului tehnic).

1). Corectarea cursului apei Jiului la Bucovăț

Proiectul coprinde:

- a) Rectificarea Jiului pe 2 $\frac{1}{2}$ kilometri.
- b) Podul de lemn cu 160 metri cu 11 deschideri.
- c) Șoséua de racordare de la pod la Bucovăț.
- d) Diguri sub-mersibile.

Inundațiile din Primă-vara anului 1897, au fost în special păgubitore șosélei Craiova—Cetate între Mofleni și Bucovățu, unde s'a distrus șoséua pe aproape un kilometru de lungime. Comunicația nu s'a restabilit de cât cu forțe mari cheltueli și numai în mod provizoriu.

Pentru a remedia odată pentru tot-d'auna și fără sacrificii prea mari bănesci, din partea județului, această problemă dupe ce am luat cunoștință și de proiectul ce deja se întocmise de predecesorul meu în valóre de 800,000 lei, refăcând studiile necesare au propus proiectul următor:

Să se construiască între podul existent și comuna Bucovățu în punctul pe unde riul are tendințe de a se îndrepta, un pod cu o deschidere suficientă, ca apele de revărsare să se pôtă scurge pe sub el. De sub acest pod se va scóte pământul necesar pentru șoséua de racordare dintre pod și comuna Bucovățu, ast-fel ca săpăturile să formeze un canal, pe care apele Jiului să se pôtă îndrepta cu ușurință.

Acest canal va devia riul făcându-l să-și croiască o albie mult mai naturală de cât cea veche.

Acest canal s'a proiectat a se prelungi în sus până în dreptul Sahanali, reducând cursul Jiului de la 5 kilometri la 2,200 metri pe noul canal.

Acest canal din cauza că terenul este nisipos s'a prevădut numai de 10 metri la fund, rămânând ca Jiul singur să sape terenul pentru a 'și muta complet cursul și a 'și-l îndrepta pe circa 7 kilometri dupe cum se esplică în detaliu, în memoriul lucrării.

Ca completare a acestei lucrări s'a prevădut și trei diguri de fascine sub-mersibile în lungime de 615 metri, care servesc a îndrepta încă mai bine cursul Jiului pe canalul proiectat.

Lucrarea această, care a fost aprobată de onorabilul consiliu tehnic superior, costă suma

de 190,000 lei dupe devis, se va pune în lucru în anul viitor și va dura două campanii.

Dacă la această lucrare am prevăzut un pod numai de lemn, este pe de o parte, din cauza că, un pod de piatră cu fermele metalice ar fi costat mult mai mult de cât podul propus, pe de altă parte pentru că am creșut nemerit ca o asemenea lucrare scumpă și definitivă, să nu se facă de cât dupe ce se va fi complectat întreaga corectare a Jiului, dupe cum s'a propus de sub-semnatul prin același memoriu de la podul de fer de la Brésta la podul de fer de la Jitianu.

2) Bulevardul de la oraș la parcul Mofleni

Necesitatea de a se deschide o stradă de plimbare la Craiova, era de mult simțită. Parcul Mofleni loc de plimbare iubit al orașenilor, nu se putea uni cu orașul printr'un bulevard drept și spațios, din cauza bălților stagnante și infecțioase, cari înconjurau orașul. Acuma că aceste bălți s'aun desecat complect de comuna Craiova, nimic nu se mai opune realizării bulevardului, care plecând din strada Unirei și continuând pe strada Convenției să méréga la parcul Mofleni.

Proiectul e stabilit complect și aprobat de Consiliul Technic superior și pentru porțiunea din oraș, adică: din strada Unirei, până la raza orașului care se va executa de comună, și pentru porțiunea de afară până la parcul Mofleni care se va executa de județ.

Bulevardul conform planului de situație din str. Unirei și până la rondul din strada Abatorului, va avea o lărgime carosabilă de 10 m., va fi pavată cu piatră cubică și trotuare de basalt de câte 5 metri fie-care parte.

De la rond, care va avea un diametru de 70 m., începe bulevardul propriu zis adică: cu o lărgime de 33 m., împărțită în modul următor: La mijloc aleea trăsurilor largă de 14 m., la dreapta și stânga acesteia aleele pietonilor de câte 4 m. 50 largi, și la margini,

în o parte aleea bicicliștilor de 5 m. largă și în cea-laltă parte aleea călăreștilor idem de 5 metri.

Aleele vor fi despărțite prin rânduri de pomi plantați din 5 în 5 metri.

Lungimea totală a bulevardului va fi de 2 kilometri 473 m. în modul următor:

Din strada Unirei până în strada Abatorului 300 m. și de aci înainte cu lărgimea de 33 m. va merge până la parc unde se va racorda cu diferitele șosele deja existente proiectându-se și acolo un rond cu un diametru de 100 m., pentru muzică, și loc de staționare pentru echipage.

Bulevardul mai peste tot în rambleu, are pante dulci către Mofleni, făcând posibilă scurgerea apelor de ploie în diferitele canale ce traverséză bulevardul.

Pentru trecerea peste canalul colector al orașului s'a prevăzut un canal de beton, care să împedice emanarea gazelor din canal.

Pentru canalul bălților s'a prevăzut un pod. bialis de lemn cu o deschidere de 8 m., peste Șerca un pod de lemn de 24 m. lungime.

În scopul pentru care e proiectat acest canal, adică numai pentru plimbări, împetrirea și cilindrarea părții carosabile și a trotuarelor și în nisiparea celor l'alte alee, este suficientă.

Rigóele de bolovanii pentru scurgerea apelor și podurile de lemn, se vor putea mai târziu înlocui cu lucrări definitive, până atunci bulevardul ast-fel proiectat corespunde cu prișos scopului propus.

Se va putea de asemenea mări zona de expropriere pe ambele părți ale bulevardului și cu timpul prelungi acesta până la Jiù, adică încă cu un kilometru, pentru a servi orașenilor în timpul verii, pentru a merge la acest râu unde obicínuesc a lua băi.

3) Spitalul județian de la Brabova

Lucrările acestui spital (dupe cum am arătat mai înainte, când am vorbit de spita-

lele județiane) sunt scóse în licitație și se vor efectua ca și cele de mai sus în decursul campaniilor viitoare.— Aceste lucrări evaluate la suma de lei 80,846, se vor plăti din împrumutul contractat cu acésta destinație.

4) Localul de sub-prefectură de la Flișăi

Acéstă lucrare este evaluată la suma de

lei 64,198, este scósă în licitație și se va executa în campania viitoare, iar plata se va face din împrumutul cu asemenea destinație. Locul necesar acestei construcțiuni se va cumpăra de la d-na Smaranda Filișanu cu care suntem în tratație și al căreia rezultat 'l vom comunica onor. Consiliu când 'l vom obține.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

RAPORTUL D-lui INGINER

Şeful serviciului tehnic

Domnule Prefect,

Conformându-mă obligaţiunei impusă prin articolul 70 al regulamentului drumurilor din 1868, am onóre a vă expune aci mai jos situaţiunea generală a lucrărilor executate de personalul tehnic sub controlul sub-semnatului până la finele lunii Septembrie 1898, atât cu zile de prestaţie cât şi cu fondurile drumurilor, prevădute în budgetul respective, lucrări care consistă din terasamente din nou, reparaţiuni de terasamente, aprovizionări de petrişi, lucrări de artă, poduri, clădiri etc.

Aceste lucrări se pot clasa în modul următor:

I. Lucrări executate cu zile de prestaţie

La 10 August anul curent a fost un debit total de 121,955 zile cu braţele şi 154,940 zile cu carele şi anume:

	cu braţele	cu 2 vite	cu 4 vite	cu 6 vite
I. Plasa Amărădia—Ocolu	30885	28790	2210	55
II. » Balta	16955	10220	26085	30
III. » Câmpu	21200	15815	21140	15
IV. » Jiu de jos	15920	14825	5935	25
V. » Jiu de sus—Dumbrava	36995	28650	1070	75
Total	121955	98300	56440	200

Din acest debit s'a achitat până în prezent 24,498 Țile cu brațele și 15,457 Țile cu carăle, restul de 97,457 Țile cu brațele și 139,483 Țile cu carul; să speră că se vor achita în cea mai mare parte la lucrările din campania de toamnă etc.

II. Lucrări efectuate cu cantonierii județului

Afară de lucrările ordinare cu care sunt însărcinați, s'a mai executat cu dinșii de la deschiderea campaniei de lucrări și până în prezent următoarele lucrări.

La șoseua județiană Craiova-Calafat. S'a plantat pe 3 km. s'a astupat gropile formate pe 2½ km., s'a reparat 2 poduri, și s'a refăcut din nou un pod cu lemnărie veche rămasă de la podu Bucovățu.

La șoseua județiană Craiova-Cetate. S'a plantat între barieră și cătunul Mofleni, o colónă de 12 cantonieri împreună cu șeful lor, au fost detașați timp de 4 luni la punctul Lazu, unde prin lucrările de tăeturi și umpluturi ce au făcut au ameliorat comunicația care era în acel punct aproape impracticabilă, din cauza pantei șoselei care era prea repede, astfel că astăzi comunicația prin acel loc este bine restabilită și locuitorii care călătoresc sunt pe deplin satisfăcuți, ne mai suferind greutăți ca în trecut.

S'a astupat gropile de la barieră la Jiu și de la km. 8—12 și s'a reparat un pod.

La șoseua județiană Craiova-Corzu. S'a făcut reparație la șese poduri și întreținere de la barieră la km. 6.

La șoseua județiană Craiova-Amărădia. S'a reparat un pod.

La șoseua județiană Craiova-Vâlcea, O colónă de 14 cantonieri cu șeful lor a fost detașată pe timp de 3 luni, unde prin lucrările executate (tăeturi, umpluturi și risipiri de petriși) au făcut lesniciose comunicații, care până în acest an, era cu totul defectuoase.

Deosebit de lucrările arătate, tot cu cantonierii s'a mai lucrat:

- 1). Drumurile și plantația grădinei Palatului Justiției.
- 2). Tote drumurile din parcul Mofleni, unde s'a făcut 19 podețe (din materialul vechi de la podul Bucovățu).
- 3). Un pod din nou în comuna Bucovăț, de ore-ce comuna nu dispunea de fonduri ca să îl execute.
- 4). Refacerea podului pe dube de la Brésta.

III. Aproxionări de petriși

În cursul anului 1898, s'a aprovizionat pe șoselele județene și vecinale, următoarele cantități de petriș, specificate în tablourile de pe contra pagină din care primul reprezintă petrișul aprovizionat prin licitație, iar secundul petrișul aprovizionat cu Țile de prestație.

A. Aproxionări prin licitație publică

No. curent	Numirea șoselei pe care s'a făcut aprovizionarea	Kilometri între care s'a făcut aprovizionarea	Cantitatea aproximativă		Sumele cât a costat aprovizionările dupe contract				Observațiuni
			M. C.	c. m. c.	PARTIAL		TOTAL		
					Lei	B.	Lei	B.	
1	Craiova-Calafat	67—70	240	000	3129	87			
	» »	80—83	180	000	2049	25	5179	12	Județiană.
2	Craiova-Cetate	0—4	600	000	3759	22			
	» »	5—10	300	000	2883	46			
	» »	38—48	500	000	7062	70			Aprob. cu ord. No. 9421 an. 1898.
	» »	42—46	119	260	1685	15			
	» »	63—66	200	000	2591	54			
	» »	63—66	80	000	1036	80			Aprob. cu ord. No. 9421 an. 1898.
	» »	70—74	200	000	2147	13	21166	00	Județiană.
3	Craiova-Corzu	8—17	500	000	5961	77	5961	77	Județiană.
4	Craiova-Amărădia	3—6	179	000	1906	03			
	» »	20—25	180	000	3375	22	5281	25	Județiană.
5	Craiova-Vâlcea	4—6	200	000	2181	63			
	» »	18—20	200	000	3919	98			
	» »	20—26	1200	000	26725	33	32826	94	Județiană.
6	Podari-Bistrețu	30—43	200	000	2527	03			
	» »	43—50	300	000	4439	77	6966	80	Județiană.
7	Brésta-Cleanov	10—11	100	000	1872	30			Aprob. cu ord. No. 8997 an. 1898.
	» »	11—17	500	000	9361	49			
	» »	17 și înainte	89	000	1666	34	12900	13	Aprob. cu ord. No. 8997 an. 1898.
	Total		6067	260			90282	01	

Afară de aprovizionarea acestui petriș, Prefectura a mai acordat ca ajutor Primăriei Craiova suma de lei 5000, prevădută la art. 16 al bugetului drumurilor, destinată la întreținerea căilor județene din interiorul orașului, ast-fel că costul total al petrișului aproximativ este de lei 95,282 și 01 bani.

B. Petriș aprovisionat cu Țile de prestație

No. curent	Numirea comunei care a făcut transportul	Cantitatea transportată de fie-care comună								OBSERVAȚIUNI
		Pe terasament nou		Pe terasament vechiu		Reparații		TOTAL		
		M. C.	c.m.c.	M. C.	c.m.c.	M. C.	c.m.c.	M. C.	c.m.c.	
1. Plasa Amărad.-Ocolu										
1	Adâncata	—	—	440	000	—	—	—	—	In comună, spre Tandova spre Tâlpăș și pe șos. jud. Amăradia
2	Goești	—	—	860	000	—	—	—	—	In com. și pe șos. Craiova-Amăradia.
3	Isvoru	—	—	90	000	—	—	—	—	In com. și pe șos. Craiova-Amăradia.
4	Mălăești	—	—	380	000	—	—	—	—	In com. și pe șos. Craiova-Amăradia.
5	Motoci	—	—	1000	000	—	—	—	—	Pe șos. Craiova-Vâlcea, spre Bulzești, spre Șimnic și in com.
6	Mischit	600	000	2000	—	—	—	—	—	Pe șos. Vâlcea la Murgăș Bulzești, Șimnic și in com.
7	Murgășiu	2600	000	2120	000	—	—	—	—	Pe șos. Craiova-Vâlcea între km. 1721.
8	Mierea-Birnicl	—	—	—	—	300	000	—	—	Pe șos. Craiova-Amăradia și către Bojiu.
9	Negoești	—	—	—	—	348	000	—	—	Pe șos. Craiova-Amăradia și in com spre Vagna și Balota.
10	Stoiana	—	—	—	—	2000	000	—	—	Spre Gara Gilortu și pe șos. Amăradia.
11	Șimșicu	—	—	500	000	—	—	—	—	Pe șos. Vâlcea-Amăradia și în comună.
12	Zeicoiu	—	—	—	—	2500	000	—	—	In comună și spre limita județului Gor-jiu.
	Total	3200	000	7390	000	5148	000	15738	000	
2. Plasa Balta										
1	Băilești	20	000	—	—	—	—	—	—	In comună, spre Rast și Gară.
2	Bistrețu	—	—	50	000	—	—	—	—	Pe șos. Podari-Bistrețu in com. și spre Afumați.
3	Catanele	80	000	—	—	—	—	—	—	In comună, spre Coveiu și la Gara Afumați.
4	Negoiu	80	000	—	—	—	—	—	—	In comună spre Rast și spre Băilești.
	Total	180	000	50	000	—	—	230	000	
3. Plasa Câmpu										
1	Basarabî	—	—	—	—	345	000	—	—	In com și pe șos. județiană Craiva-Calafat.
2	Cetate	—	—	—	—	260	000	—	—	In comună și pe șos. Craiova-Calafat.
3	Fântâna-Banului	—	—	63	000	—	—	—	—	Șoséua spre Dobridor și în comună.
4	Galicea-Mare	40	000	—	—	—	—	—	—	In comună, spre Giubega și Rudari.
5	Hunia	—	—	—	—	658	000	—	—	In comună și spre Gara Moțatei.
6	Maglavitu	430	000	—	—	460	000	—	—	Pe șos. spre cărciuma de blane și pe șos. Craiova-Cetate.
7	Rudari	200	000	—	—	300	000	—	—	In comună spre Giubega, Rudari și Moțatei.
	Total	670	000	63	000	2023	000	2756	000	

No. curent	Numea comunei care a făcut transportul	Cantitatea transportată de fie-care comună						OBSERVAȚIUNI		
		Pe terasament nou		Pe terasament vechiu		Reparații			TOTAL	
		M. C.	c.m.e.	M. C.	c.m.e.	M. C.	c.m.e.		M. C.	c.m.e.
4. Plasa Jiu de jos										
1	Bârza	—	—	—	—	400	000		In comună și pe șos. Șegarcea-Bechet.	
2	Bechet	—	—	—	—	200	000		Șoseua port.	
3	Călărași	—	—	—	—	1300	000		In comună și spre Bechet.	
4	Comoșteni	—	—	—	—	120	000		Pe șoseua Șegarcea-Bechet.	
5	Drănicu	—	—	—	—	300	000		In comună și pe șoseua Șegarcea-Bechet.	
6	Gângiova	—	—	—	—	240	000		Pe șoseua Șegarcea-Bechet.	
7	Grecești	—	—	—	—	150	000		In comună și pe șoseua Șegarcea-Bechet.	
8	Murta	—	—	—	—	200	000		In comună, spre Locusteni și pe șoseua Bechet.	
9	Padea	—	—	—	—	400	000		In comună și pe șoseua Șegarcea-Bechet.	
10	Piscu	—	—	—	—	200	000		Spre Lișteava și Sadova.	
11	Sadova	—	—	—	—	150	000		Spre Pisc, spre Raeti și în comună.	
12	Valea-Stanciului	—	—	—	—	20	000		Pe șoseua Șegarcea-Bechet.	
13	Zăvalu	—	—	—	—	40	000		Pe șoseaua Lișteava-Bechet.	
	Total					3720	000			
5. Plasa Jiu de sus-Dum.										
1	Almăjii	1000	000	—	—	—	—		In comună și spre Brădești din dos.	
2	Braloștița	100	000	—	—	—	—		In comună, spre Salcie și Balota.	
3	Brabova	—	—	—	—	150	000		Spre Soca, Petróia și Urzicuța.	
4	Coțofeni din față	1000	000	—	—	—	—		In comună și spre Coțofeni din dos.	
5	Cernătești	—	—	—	—	1500	000		In comună și șoseua Craiova-Corzu.	
6	Ciutura	860	000	1000	000	150	000		In comună spre Tencănu și spre Mărăcine.	
7	Filiași	—	—	300	000	800	000		In comună și spre Bodăesci.	
8	Flărești	—	—	—	—	2000	000		In comună spre Chióra și pe șos. jud. Amărădia.	
9	Frațoștița	—	—	200	000	300	000		In comună și spre Bodăesci.	
10	Gogoșiu	500	000	—	—	1000	000		In comună spre Gogoșița și spre Butoești.	
11	Poiana de sus	—	—	—	—	1500	000		In comună spre Balbiceni și pe șoseua județiană.	
	De transportat	3460	000	1500	000	7400	000			

No. curent	Numirea comunei care a făcut transportul	Cantitatea transportată de fie-care comună						OBSERVAȚIUNI		
		Pe terasament nou		Pe terasament vechiu		Reparații			TOTAL	
		M. C.	c.m.c.	M. C.	c.m.c.	M. C.	c.m.c.		M. C.	c.m.c.
	Tansport . . .	3460	000	1500	000	7400	000			
12	Pleșoiu	—	—	—	—	3400	000			In comună spre Milovani și pe șos. Brésta-Cleanov.
13	Predești	—	—	—	—	500	000			In comună spre Milovani și pe șos. Craiova-Corzu.
14	Răcari	200	000	100	000	—	—			In comună și spre Bra-loștița.
15	Rasnicu	—	—	—	—	500	000			In com. spre Rasnicu bă-trân și pe șos. Craiova-Corzu.
16	Sălcuța	680	000	—	—	250	000			In com. spre Tencănu și pe șos. Craiova-Cetate.
17	Sopotu	—	—	—	—	1000	000			In comună spre Beloțu și spre Gogoșiu.
18	Tatomiresci	80	000	—	—	100	000			In comună și spre Meteu.
19	Tencănu	3400	000	220	000	115	000			Spre Tencănu, spre Săl-çuța și Mărza.
20	Terpezița	—	—	250	000	—	—			In com. pe șos. jud. Craiova-Cetate punctu Lazu la căt. Serb.
21	Țanțăreni	—	—	—	—	5000	000			In comună spre Fratostița și pe șos. Gilortu.
22	Țiu	—	—	—	—	500	000			In comună spre Bărboiu Argetoia și spre Cernătesci
23	Vârtopu	1101	000	—	—	970	000			La Școlă, Primărie, Biserică, spre Giubega și șos. Cr.-Cetate.
24	Vârvoru	2400	000	—	—	650	000			In comună spre Ciutura și spre Fântănele.
	Total	11321	000	2070	000	20385	000	33776	000	

TABLOU RECAPITULATIV

1	Amăradia Ocolu	3200	000	7390	000	5148	000	15738	000
2	Balta	180	000	50	000	—	—	230	000
3	Câmpu	670	000	63	000	2023	000	2756	000
4	Jiu-de-jos	—	—	—	—	3720	000	3720	000
5	Jiu-de-sus Dumbr.	11321	000	2070	000	20385	000	33776	000
	Total	15371	000	9573	000	31276	000	56220	000

Cu acest petriș s'a construit din nou 50 kilometri de șosele vecinale și comunale și s'a reparaț 550 kilometri; iar petrișul aprovisionat prin licitație a servit numai pentru întreținerea șoselelor județiane existente.

VI. Poduri și podețe construite din nou sau în curs de executare de către județ

No. curent	Șosea sau punctul unde s'a executat lucrarea	Poziția kilometrică	Lungimea			C O S T U L				Observații			
			Lungimea		Lățimea		Inălțimea		Dupe proiect		Real		
			M.	cm.	M.	cm.	M.	cm.	Lei		B.	Lei	B.
1	Brésta-Clénov	9+100	6 00	1 80	0 80	570 96		559 26		Executat			
2	» »	10+200	6 00	1 00	0 80	570 96		559 26		»			
3	» »	42+100	5 00	2 00	1 80	890 19		871 04		»			
4	» »	42+200	6 00	1 50	1 75	695 70		587 17		»			
5	» »	42+600	6 00	1 50	1 75	695 70		587 17		»			
6	Craiova-Corzu	23+250	6 00	2 00	1 00	777 31		660 71		»			
7	» »	28+035	6 00	2 00	0 80	696 89		592 36		»			
8	» »	31+180	6 00	2 00	1 50	777 31		660 71		»			
9	» »	33+400	6 00	4 00	2 00	1190 45		1011 88		»			
10	» »	Reparația pardoselei podului de la Brésta				1850 00		1850 00		»			
11	Craiova-Cetate	2+400	Reparația podului Bucov.			11879 88		10846 33		»			
12	» »	2+400	Lucrări supl. de reparații			1960 84		1790 25		»			
13	» »	1+567	12 50	6 60	—	3584 55		3055 83		»			
14	» »	32+033	6 00	2 00	1 25	687 35		687 35		Execut. în regie			
15	Braloștița Răcarl	—	145 50	6 00	6 30	69000 00		69000 00		In curs de execut.			
16	Cătrănirea	—	—	—	—	7625 11		4956 32		Odată cu termin. podului			
17	Gângiova-Bechet și Cătrănirea	—	264 80	6 00	6 30	179512 20		137924 62		Executat			
18	Prelungirea	—	62 00	6 00	6 30	40928 18		31310 06		»			
19	3 Epcuri	—	30 00	1 00	2 00	12354 85		7227 58		»			
20	Craiova-Amărădia	52+100	6 75	2 00	0 50	743 05		743 05		In reg. în construc.			
21	» »	22+000	6 00	3 70	1 00	930 33		930 33		In licitație			
22	» »	38+332	Reparația podului										
23	» »	45+338	»	»									
24	» »	46+370	»	»									
25	» »	47+838	»	»									
26	» »	49+975	»	»									
27	» »	52+107	»	»									
28	» »	52+542	»	»									
29	» »	53+556	»	»									
30	» »	53+686	»	»		1684 27		1684 27					
31	» »	23+800	(Podul de la com. Negoști)			9194 35		9194 35					
	De transportat..					348800 43		287289 90					

VI. Poduri și poduțe construite din nou sau în curs de executare
de către Județ

No. curent	Șoseua sau punctul unde s'a execu- tat lucrarea	Poziția kilometrică	Lungimea		Lățimea		Înălțimea		C O S T U L				Observații
			M. cm.		M. cm.		M. cm.		Dupe proiect		Real		
			M.	cm.	M.	cm.	M.	cm.	Lei	B.	Lei	B.	
	Transport . . .								348800	43	287289	90	
32	Comuna Adâncata		42	00	7	00	3	50	8951	18	8951	18	In licitație
33	» Pleșoiu		5	00	5	00	3	50	2360	17	2360	17	»
34	» Braloștița		7	00	5	00	2	50	2004	50	2004	50	In construcție
35	» Căciulatu		5	00	5	00	3	00	2359	67	2359	67	In licitație
36	Amărăști-Melinești		163	30	5	00	5	00	47316	52	47316	52	»
37	Bucov. căt. Lémna		7	50	6	00	2	95	2016	23	2016	23	In reg. constr.
38	Grindenii c. Lișteava		20	00	5	00	3	50	4412	57	4412	57	In construcție
39	» »		7	00	5	00	4	00	2375	97	2375	97	»
40	» »		7	40	5	00	3	50	2063	95	2063	95	»
41	Malu-Mare		6	00	3	00	1	60	1080	98	1080	98	»
42	» »		6	00	2	00	2	50	1039	76	1039	76	»
43	Craiova-Calafat	14+071	6	00	2	50	1	40	1153	17	1113	73	»
44	» »	12+000	6	00	2	00	1	75	738	49	738	49	In licitație
	Total . . .								426673	59	365123	62	

V. Lucrări diverse executate sau în curs de executare

In campania anului 1897—98 și 1898—99 până la 1 Octombrie, s'au executat următoarele lucrări de îmbunătățiri:

No. curent	Imobilul la care s'a făcut lucrarea	NATURA LUCRAREI	COSTUL LUCRĂREI				Observații
			Parțial		TOTAL		
			Lei	B.	Lei	B.	
1	Palatul Justiției	Complectarea de mobilier și un filtru	152	—			
	»	» de mobilier	62	40			
	»	» »	265	—			
	»	Reparațiuni radicale	344	83	53		
	»	Proptirea bolților crăpate	24	25	55		
	»	Complect. de mobilier (una sobă teracotă)	300	—			
	»	Plantația grădinei cu castani și tei	453	75			
	»	Iniințarea a 3 paratonere	930	—			
	»	Mici reparațiuni și mobilier	419	—			
	»	Reparația grătarelor calorifere Curții cu jurați	20	—			
	»	Reparația pompei de stropit	69	10			
	»	Semința de flori și unelte de lucru	76	—			
	»	Complectarea plantației cu brazi și pomi decorativi	663	—			
	»	Stâlpi și sfori pentru proptea plantației	396	50			
	»	Reparațiuni radicale	221	84	84		
	»	Fermele metalice	130	82	—		
	»	Una gheretă pentru pază	130	—			
	»	Reparațiuni radicale	60	68	71		
	»	Patru hârdae pentru leandri	24	—	82	206	38
2	Palatul Ad-trativ	Construcțiunea unei magazii pentru conservarea instrum. de inginerie și unelte cantonierilor	1520	—			
	»	Reparațiuni la diferite servicii	400	—			
	»	Mobilier pentru comisiunea de apel	240	—			
	»	Reparațiuni și complectare de mobilier	1121	—			
	»	Complect. de mobilier serv. sanitar	92	50			
	»	Instalarea luminei electrice	980	10			
	»	Una sobă în cancelaria Poliției	40	—	43	93	60
		De transportat			86	599	98

No. curent	Imobilul la care s'a făcut lucrarea	NATURA LUCRĂREI	COSTUL LUCRĂREI				Observații
			Parțial		TOTAL		
			Lei	B.	Lei	B.	
		Transport			86599	98	
	Palatul Ad-trativ.	Mici reparațiuni	15	—			
	» »	Idem	188	—			
	» »	Reparațiuni și zugrăvelă	500	—	5096	60	
3	Școla de arte și mes.	Reparațiuni (văruițul și cătrănitul pe- reților la clase, dormitoare etc.) .	250	—			
	» »	Reparațiuni	149	—			
	» »	»	862	—	1261	—	
4	Spitalul Băilești	Reparațiuni și pompa	1400	—			
	» »	Procurare de lenjerie	630	—			
	» »	Construirea unei bucătării	600	—	2630	—	
5	Casele Veron	Reparațiuni	1340	—	1340	—	
6	Spitalul Bechet	Procurare de lenjerie	876	—	876	—	
7	Spitalul Filiași	Construcțiunea din nouă a localului spitalului în curs de executare cum și cele-lalte lucrări suplimentare .	81560	04			
	» »	Reparația latrinelor de la casele care servesc ca local pentru spitalul din Filiași	128	40			
	» »	Procurare de lenjerie	876	—	82564	44	
8	Rectificarea Jiului la Bucovăț, canal, șosea, pod și diguri de apărare, costă dupe deviz		190000	—			In licitație
9	Construirea Spitalului din Brabova		80846	09			»
10	Construirea unei Sub-Prefecturi la Filiași		64198	36			»
11	Un canton pentru podul Comoșteni		3402	13			In constr.
12	Canalul de la Moțaței		12000	—			»
13	Bulevardul Convenției pod, canal etc.		371581	95			In licitație
14	Proectul unei Primării tip.		5670	—	727698	53	
		Total			903672	95	

Pe lângă aceste lucrări, Serviciul Technic s'a mai ocupat cu întocmirea lucrărilor pre-
paratōre pentru construcțiunea a 2 localuri de școlă în diferite comune, cu verificarea comp-
turilor de prestație a rolurilor, tablourilor matricole, budgetelor și a ștatelor de adaos, scăderi
și prefaceri ale comunelor, precum și cu diferite alte lucrări în comune, precum construcțiuni
din nouă, reparațiuni și proiecte de Școle, Primării, Biserici, poduri etc., dupe cum se spe-
cifică în tabloul anexat pe lângă acest raport și al cărui resumat 'l dăm pe contra pagină.

Tablou de lucrările executate sau proiectate în diferite comune rurale din județul Dol-jiu.

No. curent	Numirea comunei	PRIMARII					SCOLI				BISERICI				Capele la cimitire	Obore de globă	Cimitire	Gherete de pază	Felinare	Magazii	Gherete pen. măcelari	Cancel. pentru bisar.	Imprej. fârg. sept.	Observații	
		Din nou	Reparații	Imprejmuiri	Latrine	Mobilier	Din nou	Reparații	Imprejmuiri	Latrine	Mobilier	Din nou	Reparații	Imprejmuiri											Mobilier
1	Adâncata . . .	1																							
2	Afum. de Georm.		2																						
3	Balta-Verde . .					1																			
4	Bârca			1								1													Una clasă și cancelar.
5	Băilești															2									
6	Bechet							1																	
7	Brădești											2													
8	Brésta																6								
9	Bucovéțu							1																	
10	Căciutătești . .																3								
11	Căpreni									1															
12	Cernelele										1														
13	Comoșteni									1															
14	Cornu										1			1											
15	Coțof. din față					1				1															
16	Dobridoru										1														
17	Filiași			1																		1			
18	Giurgîța		1	1		2			1																
19	Glodu			1					1																
20	Godeni									1															
21	Goești	1																							
22	Georocu-Mare					1																			
23	Ișalnița			1													1								
24	Isvoru											1													
25	Mierea-Birnici									1															
26	Melinești									1															
27	Nedeia					1																			
28	Negoești	1																							
29	Orodel															1									
30	Poiana											1											1		
31	Préjba															1									
32	Tunari									1															
33	Țântăreni									1														1	
33	Urzicuța			1																					
	Total	3	3	6		6		1	2		8	2	6			2	2	9	1		1	1	1		

Pe lângă aceste lucrări d-nii conductorii ai serviciului, au mai rezolvat un număr foarte însemnat de delegațiuni pentru diferite lucrări: ca traseuri de drumuri, cercelări relative la Țilele de prestațiuni, recepțiuni, situațiuni de lucrări etc.

În privința desecării bălților de la comuna Moțaței. Avem onoare a vă raporta următoarele: Comuna Moțaței fiind traversată pe totă lungimea de 7 bălți în suprafață de 12 pogoane, în timpul căldurilor din cauza emanațiilor palustre era un centru cu totul nesănătos.

Consiliul de igienă constatând că, această stare de lucru nu se mai poate cu nici un chip amâna, a decis assanarea localității în baza avisului oficiului Technic, că acele bălți se pot deseca. Prin executarea unui canal, s'a atins rezultatul dorit de a se da scurgere la toate bălțile din interiorul comunei și s'a început umplerea locurilor joase cu pământ.

Acest canal de scurgere, care mai pe totă lungimea satului s'a așezat pe marginea șoselei, pentru a se putea întreține în bune condițiuni, s'a aprobat de către Consiliu Județian de a se căptuși cu blane pe totă lungimea.

În acest scop s'a votat în sesiunea trecută suma de lei 12,000, cu care s'a și început căptușirea, rămânând de a se înscrie în bugetul viitor noui sume cu care să se potă complet termina căptușirea întregului canal.

Domnule președinte,

Domnilor Consilieri,

Din cele două capitole precedente ați vădut expunerea situațiunii comunelor rurale sub toate privințele și a administrației județiane cu privire la interesele esclusive ale județului, la lucrările executate și în curs de executare în campania anului curent, precum și acelor proiectate a se executa în campaniile anilor viitori; mi rămâne acum să vă pun în cunoștință despre:

Finanțele județului

Resursele ordinare ale județului, nefiind suficiente spre a satisface tuturor cerințelor, acest din urmă a fost nevoit să recurgă la mai multe împrumuturi, de la casa de depuneri și consemnațiuni, ale cărora anuități cad parte în sarcina bugetului decimilor și parte în a bugetului drumurilor.

Pentru mai multă lămurire vom specifica aici împrumuturile și sarcinile anuităților care cad asupra fie-căreia din cele două case sau bugete, începând cu cele mai vechi împrumuturi și terminând cu cele mai recente, votate în sesiunea trecută 1897.

Împrumuturi privitoare pe bugetul decimilor

<u>Lei</u>	<u>B.</u>
400,000	—

Împrumutul contractat în anul 1892 pentru construcția palatului de justiție, se va stinge în anul 1907.

Anuitatea care să plătesce

casei de consemnație este de lei 40,629 bani 60.

Din acest împrumut s'au amortisat până în anul curent lei 113,185 b. 90 și mai rămân de amortisat până la stingerea cu desăvârșire lei 286,814 b. 10.

200,000 — Împrumutul contractat în anul 1895 pentru construcția penitenciarului din Craiova (partea contributivă a județului pentru arestul preventiv), se va stinge în anul 1910.

Anuitatea care se plătesce casei de consemnație este de lei 20,407 bani 40, s'a amortisat până acum lei 27,192 b. 20 și mai rămân de amortisat lei 172,807 bani 80.

632,000 — Împrumutul contractat în anii 1896 și 1897 pentru construirea casarmelor necesarii armatei teritoriale, se va stinge în anul 1912.

Anuitatea care se plătesce casei de consemnație este de lei 63,811 bani 30, s'a amortisat până acum lei 34,460 și mai rămân de amortisat lei 597,540.

50,000 — Împrumutul contractat de la stat în anul 1895, pentru ajutarea

rea locuitorilor din comunele rurale în lipsă de produse pentru subsistență, se stinge în anul 1899.

Anuitatea care să plătesce statului este de lei 10,000, s'a amortisat până acum lei 41,534 bani 75 și mai sunt de amortisat lei 8,465 bani 25.

39,000 — Imprumutul contractat și realizat în anul 1898, pentru construcția spitalului județian de la Filiași, se va stinge în anul 1913.

Anuitatea care să plătesce casei de consemnație este de lei 3,962. S'a amortisat până acum lei 853 bani 50 și a mai rămas de amortisat lei 38,146 bani 50.

380,000 — Votat în anul 1897 pentru următoarele lucrări :

Lei 185,000 pentru trei localități de sub-prefectură în comunele : *Filiași* reședința plășei Jiu de sus, *Bechet* reședința plășei Jiu de jos și *Bârca* reședința plășei Balta.

Din această sumă de 185,000 s'a contractat și realizat în anul curent de la casa de consemnație numai lei 70,000 pentru construirea localului sub-prefecturii de la Filiași, pentru cele de la Bechet și Bârca au rămas a se realiza mai târziu (v. explicațiile date mai sus când am vorbit de localurile pentru sub-prefectură).

Lei 65,000 pentru construirea unui spital județian în plasa Dumbrava la comuna Brabova.

Acastă sumă s'a contractat și realizat întrăgă de la casa

de consemnație și lucrările sunt deja scóse în licitație, dupe cum am arătat în capitolul I al acestei expunerii.

Lei 100,000 a se imprumuta comunelor anume arătate mai sus—când am vorbit de starea localurilor de primării pentru construirea de asemenea localuri.

Suma acésta s'a contractat și realizat întrăgă de la casa de consemnațiunii și se va pune la dispoziția comunelor îndată dupe îndeplinirea formalităților prin care să fie autorizate a o primi și a scóte lucrările în licitație.

Lei 30,000 pentru înființare de rețele telefonice de la reședința județului la reședințele plășilor, legând între ele comunele pe care le-am descris anume în acésta expunere când am vorbit despre rețelele telefonice și am arătat starea în care să găsesc lucrările deja începute.

Acastă sumă s'a contractat și realizat întrăgă de la casa de consemnație.

Așa dar, din imprumutul de 380,000 votat în anul 1897, s'a contractat și realizat până acum suma de lei 265,000. Acest imprumut se va stinge în anul 1913.

Anuitatea s'a înscris în budgetul anului cu rent în sumă de 38,597 lei bani 12.

Imprumuturi privitoare pe budgetul drumurilor

604,717 — Imprumutul contractat în anul 1893 pentru construirea podului cu picióre de piatră și tablierul de fer peste rîul Jiu la punctul Brésta, pe calea ju-

dețiană Craiova-Corzu, se va stinge în anul 1908.

Anuitatea care se plătesce casei de consemnație este de lei 61,704 bani 40. Din acest împrumut s'a amortizat până acum suma de lei 145,714 și mai este de amort. lei 459,003.

1,542,914 22 Imprumutul votat în anul 1897 care se va stinge în anul 1913 pentru următoarele lucrări :

Lei 85,000 pentru lucrările de la punctul Bucovăț și anume : un pod cu piciore de piatră și tablierul de fer peste rîul Jiul pe calea județiană Craiova-Cetate, reconstruirea a-acestei șosele între Jiu și comuna Bucovățu, podurile necesarii, diguri, canalizarea Jiului și orî-ce alte lucrări de artă accesorii, conform proiectelor respective. Din această sumă s'a contractat și realizat de la casa de consemnație lei 160,000 rămânând ca restul să se contracteze pe viitor și pe măsura necesităților.

Lei 245,000 pentru construirea șoselelor de racordarea căii județiane Craiova-Corzu cu podul de piatră și fer, construit peste Jiu la punctul Brésta, podurile necesare pe șoselele de racordare și pentru orî-ce lucrări de artă accesorii vor mai fi necesari.

Acastă sumă s'a contractat și realizat întreagă de la casa de consemnație, lucrările au fost scóse în licitație și date în întreprindere — dupe cum am arătat mai sus când am vorbit despre acest pod.

Lei 300,000 pentru cons-

truirea unei șosele bulevard din strada convențiunei a orașului Craiova, până la parcul Mofleni, cu podurile și orî-ce alte lucrări de artă accesorii vor mai fi necesare.

Acastă sumă s'a contractat și realizat întregă, lucrările sunt scóse pentru a doua óră în licitație și să speră că vor începe cel mai târziu în primăvara viitoare.

(V. expunerea de mai sus relativ la aceste lucrări, estrasă din raportul d-lui Inginer șeful serviciului tehnic).

Lei 25,000 pentru construirea unui pod peste Desnățui pe șoséua județiană Craiova-Bistreț.

Suma nu s'a contractat încă și póte că nici nu va mai fi necesitate a se contracta, putându-se face lucrarea din veniturile ordinare.

Lei 55,000 pentru facerea digurilor la podurile Comoșteni Gângiova peste apa Jiului și Negoești peste apa Amărădia.

Acastă sumă este încă necontractată fiind lucrarea în categoria celei de mai sus.

Lei 67,914 bani 22, pentru podurile de pe șoselele comunale vecinale, a se da împrumut comunelor : Malu Mare, Adâncata, Amărăscoi, Pleșoiu, Bra-loștița, Căciulatu și Grindenii (Lișteava). Nu s'a contractat de la casa de consemnație și póte că nici nu se va contracta de óre ce comunele nu dispun de fonduri pentru plata anuităților. Lucrările acestea se vor executa treptat cu mijlócele de

care vor dispune comunele și cu adjutoarele ce li se vor da de județ din fondurile ordinare ale budgetului drumurilor.

Din împrumutul acesta de lei 1,542,914 bani

22, votat în anul 1897 s'a contractat până acum suma de lei 705,000 lei.

Anuitatea întregului împrumut este înscrisă în budgetul anului curent în suma de lei 156,720.

In resumat:

BUDGETUL pe care îl privesc împrumuturile.	Autorisate		Contractate și realizate		Necontractate încă		Amortisate		Neamortisate	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Budgetul decimilor . . .	1,701,000	—	1,586,000	—	115,000	—	217,226	35	1,368,773	65
Budgetul drumurilor . . .	2,147,631	22	1,309,717	—	837,914	22	145,714	—	1,164,003	—
Total . . .	3,848,631	22	2,895,717	—	952,914	22	362,940	35	2,532,776	65

Resurse ordinare

Budgetul decimilor

Lei	B.	Lei	B.
663,154	44	Venituri și anume:	
		Venituri ordinare	519,600 —
		Chirii și arendi . . .	5,770 —
		Sub-venții diferite	1,560 —
		Venituri extra ordinare	136,224 44
657,904	33	Cheltueli și anume:	
		Personalul Ad-ții centrale	67,280 —
		Material	7,211 —
		Cheltueli generale	108,270 75
		Personalul serviciului Sanitar	100,800 —
		Material	47,165 21
		Personalul Spitalelor Bechet și Filiași	7,200 —
		Material	20,666 90
		Asistența publică	2,000 —
		Serviciul poștelor rurale	49,630 —
		Armata teritorială	29,200 96
		Instrucțiunea publică	5,220 —
		Personalul Scólei	

de Meserii	29,170 —
Material	33,146 28
Cheltueli de percepere	10,000 —
Anuități pentru plata datoriilor județului	198,407 72
Creanțe rămase de plată din exerciții închise	721 30
Fond pentru deschidere de credite suplimentare și extra-ordinare	5,000 —
Cheltueli facultative	23,716 21
<hr/>	
5,250 11	Escedent.

Budgetul casei pensiilor

Lei 37,900	Venituri.
» 10,500	Cheltueli.
<hr/>	
» 27,400	Escedent.

Budgetul drumurilor

Lei	B.	Lei	B.
541,124	93	Venituri și anume:	
		Venituri ordinare	290,000 —
		Chirii și arendi	34,140 —
		Venituri extra-ordinare	216,984 93

	<u>Lei</u>	<u>B.</u>
539,580 40 Cheltueli și anume:		
Serviciul tehnic și administrativ . .	84,060	—
Construcția și întreținerea drumurilor	205,596	—
Cheltueli de percepere	6,000	—
Anuități pentru datoriile județului . .	218,424	40
Creanțe rămase de plată	500	—
Fond pentru deschidere de credite .	25,000	—
<hr/>		
1,544 53 Escedent.		

Budgetul Spitalului Băilești

	<u>Lei</u>	<u>B.</u>
35,315 35 Venituri și anume:		
Subvenție acordată de Stat	30,000	—
Economii din trecut	315	35
Numerar consemnat	5,000	—
35,315 35 Cheltueli și anume:		
Personalul Spitalului	13,120	—
Material . .	8,000	—
Cheltueli generale	7,200	—
Creanțe din exerciții închise . . .	315	35
Fond pentru deschidere de credit .	6,680	—

COMPTABILITATEA

COMPTURILE

VENITURI.

CHELTUELI.

BUDGETUL ZECIMILOR

Lei	B.		Lei	B.	
941	61	Numerar la 1 Aprilie 1897.	112,431	70	Plăți pe 1896—97.
184,477	83	Incasări pe 1896—97.	1,396,570	95	» » 1897—98.
1,328,670	70	» » 1897—98.	589,642	51	» » 1898—99.
617,332	99	» » 1898—99.	32,777	97	Sold la 1 Octombrie 1898.
<u>2,131,423</u>	13	Total	<u>2,131,422</u>	13	Total.

BUDGETUL CASEI PENSILOR

Funcționarilor județeni

16,011	30	Incasări pe 1897—98.	10,390	—	Plăți pe 1897—98.
12,502	20	» » 1898—99.	15,288	15	» » 1898—99.
<u>28,513</u>	50	Total.	<u>2,835</u>	35	Sold la 1 Octombrie 1898,
			28,513	50	Total.

BUDGETUL DRUMURILOR

2,912	28	Numerar la 1 Aprilie 1897.	105,988	38	Plăți pe 1896—97.
78,238	04	Incasări pe 1896—97.	771,987	52	» » 1897—98.
830,382	02	» » 1897—98.	868,936	75	» » 1898—99.
851,824	88	» » 1898—99.	16,444	57	Sold la 1 Octombrie 1898.
<u>1,763,357</u>	22	Total.	<u>1,763,357</u>	22	Total.

BUDGETUL SPITALULUI RURAL BAILEȘTI

4,056	25	Numerar la 1 Aprilie 1897.	4,546	48	Plăți pe 1896—97.
3,068	28	Incasări pe 1896—97.	34,995	20	» » 1897—98.
35,659	25	» » 1897—98.	12,164	85	» » 1898—99.
15,145	22	» » 1898—99.	6,222	47	Sold la 1 Octombrie 1898
<u>57,929</u>	—	Total	<u>57,929</u>	—	Total.

COMPTUL al fondului zecimilor

DEBIT.

	Comptul capital . . .	—	—	2,997,631 35
1	Donația Dimitrie Haralamb	10,242	85	
2	» Catinca Filișanu	24,930	—	
3	Fondul construirii spitalului Filiașu	15,562	20	
4	» parcului Mofleni	1,646	21	
5	Valoarea unor lemne de la acelaș parc	100	—	
6	Consemnații de administrația financiară: —			
	Din numerariul zecimilor Lei 138,485 —			
	Imprumutul făcut la casa de consemnații » 265,000 —	403,485	—	
7	Restituiți de fostul casier general N. Constantinescu	200	—	
8	Depuși de societatea de construcții pentru plata unor lucrări la palatul justiției.	500	—	
9	Consemnații pentru plata de mobilier la tribunal	38	—	
10	Rest din fondul reparațiilor palatului justiții	11,014	35	
11	Fondul casei pensiilor funcționarilor județeni	32,897	85	
12	Garanții de lucrări și întrețineri ale antreprenorilor (din care lei 242 pentru spitalul rural Băilești	15,719	60	
13	Rămășițele județului (din care lei 52,990 bani 37, datoriti de stat și pentru care este pendinte procesul făcut de județ	61,313	91	
14	Idem de la locuitorii lipsiți de hrană, împrumutați în 1875 și 1880	22,362	55	
15	Idem, Idem în anul 1895—96	2,501	11	602,513 63
	Casa la 1 Octombrie 1898			23,777 97
				3,632,922 95
	Diferența dintre debit și credit.			966,428 —
				4,599,350 95

